

AU letter på ny

Ifølge universitetsdirektør Niels Højberg kan man sammenligne fusionsprocessen med en stor flyvemaskine, der efter en lang flyvetur nu er mellemlandet for at tanke op og sætte kursen til den tur, det nye Aarhus Universitet skal på for at indfri de store ambitioner for universitetet.

5

Gule kort til forskere

Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed har for få reprimandemuligheder over for forskere. Det er enten det røde kort eller frifindelse. Flere forskere foreslår, at UVVU også skal have mulighed for at udd dele mildere reprimander – som en slags gult kort.

7

Kollegiekøkkenen i kog

To tidligere kollegianere fra Århus har lavet en kogebog for studerende ud fra tesen: Alle kan lave mad, hvis de bare kan læse. *CAMPUS* har lavet en test og bedt den 18-årige Carina om at lave saltimbocca med rødvinssovs.

14

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

16

8.10.07

Kvinder sylter ligestillingsarbejde

Netværket af kvindelige forskere frAU mangler opbakning fra kvinder — ellers er det i fare for at lukke.

– Der er en reel mulighed for, at vi ikke eksisterer om et halvt år, hvis ikke der kommer flere aktive hænder og melder sig, siger Vibeke Lehmann Nielsen fra netværket Female Researchers at Aarhus University, frAU. Manglen på kvinder bunder i, at der ikke er prestige eller status forbundet med ligestillingsarbejdet, og at den tid, man bruger på

frAU, reelt går fra ens forskning, tilføjer hun. frAU har eksisteret i halvandet år. Alt for få aktive Tordenskjolds soldater organiserer netværkets arrangementer. Det er ikke nok. Der skal folk til at fortsætte med at stille krav til ledelsen.

– Der er stadig brug for en vagthund til at bide ledelsen i haserne og sørge for, at de får

arbejdet med ligestilling på AU. Det kan enten fortsat være frAU eller et velfungerende ligestillingsudvalg, der bliver taget alvorligt. Som det er nu, fungerer ligestillingsudvalget ikke optimalt, siger hun og opfordrer flere til aktivt at støtte op om frAU. Jo flere hænder der er, jo mindre tid går der fra den enkeltes forskning.

I Aarhus Universitets ligestillingsredegørel-

se 2007 er frAU fremhævet som et foreløbigt resultat, og universitetets nye direktør Niels Højberg roser også initiativet.

Aarhus Universitets ledelse erkender i øvrigt, at ligestilling i høj grad er et ledelsesansvar, og at den ikke har gjort tilstrækkeligt.

Marie Venø Thesbjerg og Sys Christina Vestergaard

Læs mere side 8-9

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Prorektor Nina Smith, EU-parlamentariker, AU-alumne Britta Thomsen og lektor Vibeke Lehmann holdt oplæg, da kvindenetværket frAu holdt stormødet Kvinder i Akademia – Hva' nu Au?

Uddannelse i verdensklasse!

Af prorektor Nina Smith

Danmark skal have uddannelser i verdensklasse, og halvdelen af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Det er regeringens ambitiøse krav til den danske uddannelsessektor, som den blev formuleret i globaliseringsstrategien for et år siden.

Ambitiøse strategier er rigtig gode, og opgaven er selvfølgelig ikke umulig, for udgangspunktet for Danmark er godt. Til trods for et af verdens højeste skattetryk og en meget lige indkomstfordeling i befolkningen er Danmark et af verdens rigeste lande. Denne kombination opfattes nærmest som et paradoks i de traditionelle økonomiske lærebøger, og et stærkt dansk uddannelsessystem er uden tvivl en af forklaringerne på, at Danmark har klaret sig godt.

Men laurbær er farlige og udfordringerne store. Det er en vanskelig kombination både at skulle være et eliteuniversitet og et masseuniversitet, som skal kunne levere relevant uddannelse til en stor andel af hver ungdomsårgang. Eliteuddannelser

kræver fast forankring i stærke forskningsmiljøer. Samtidig skal uddannelserne kunne rumme en stadig stigende andel af ungdomsårgangene, dvs. også et voksende andel unge mennesker, som ikke kommer med en akademisk baggrund i bagagen. Her til kommer så ”samfundets krav” om, at frafaldet på uddannelserne skal reduceres: De unge skal hurtigere igennem studierne og ud på arbejdsmarkedet, så de kan betale skat og begynde tilbagebetaling på de store uddannelsesinvesteringer, som samfundet har foretaget. Uddannelserne skal også internationaliseres. Danske uddannelser skal kunne tiltrække udenlandske studerende og klare sig i konkurrencen, som ikke bliver mindre udfordrende, når nu danske unge kan tage taxametre med til udlandet, mens det samme desværre ikke gælder udenlandske unge, der vil studere i Danmark.

Mange kan godt blive lidt rundtosset af alle disse krav. Og der er næppe tvivl om, at mange undervisere ude på de enkelte institutter har gjort en kæmpe indsats, men måske også føler, at det

har været en belastende proces at komme igennem ECTS-labelprocesser, ny karakterskala, studiereformer og alt det andet. Samtidig med at man naturligvis skal levere forskning i verdensklasse. Dertil kommer, at man jo heller ikke kan påstå, at finansieringen af de danske universitetsuddannelser er helt i verdensklasse. F.eks. var taxametret (ifølge materialet til Globaliseringsrådet i 2005) til en business-studerende på Harvard 231.000 kr, mens det tilsvarende i Danmark var 35.000 kr.! Ikke desto mindre viser erfaringen, at kandidater fra AU sagtens kan klare sig mod kandidater fra de bedste universiteter i verden.

Det ville ligge os fjernt på Aarhus Universitet at klynke. Vi tager udfordringen op. I løbet af de næste år vil vi sætte yderligere fokus på kvaliteten af vores uddannelser, bruge ressourcer på de pædagogiske udfordringer, som elite og bredde giver os, arbejde med nye undervisningsformer, bedre vejledning, merit osv. Der er nok at tage fat på; men jeg er sikker på, at Aarhus Universitet fortsat vil levere uddannelser i verdensklasse!

CAMPUS IN BRIEF

Visiting researchers flock to the National Environmental Research Institute

The Department of Freshwater Ecology at the National Environmental Research Institute (NERI) in Silkeborg is currently hosting ten visiting researchers and students from around the world, and two or three more are on their way. In particular, international cooperation has been intensified with Universidad de República in Montevideo, Uruguay following the arrival of Mariana Meerhoff, PhD in 2003. Her comparative stud-

ies of shallow lakes in Uruguay and Denmark, involving species experiments and simulated heating, have now led to similar studies of river systems in Argentina and Uruguay.

“In this area Uruguay could be a future scenario for Denmark. The state of the Danish lakes and rivers might never actually resemble the condition of lakes and rivers in Uruguay, but what we find there might indicate a trend showing what could happen to lakes here,” says Mariana Meerhoff, who learned of the Silkeborg researchers by reading all their many publications, which are often quoted in the literature.

The department’s research comprises entire ecosystems:

lakes, rivers, catchment areas and biodiversity. Climate change is also a current area of research.

“The issues facing us in Denmark are still our main focus. Our visiting researchers have to fit in with the rest of our research work, but there is room for new ideas,” reports Kurt Nielsen, Director of the Research Department at NERI.

His vision is that future cooperation with the South American visitors could spread in some countries from research to actual environmental protection, with NERI contributing a monitoring service – and even to the development of capacities with regard to environmental administration and planning.

Page 10

Disagreement regarding academic dishonesty

The research carried out by the controversial (and now retired) professor of psychology Helmut Nyborg into gender differences has been investigated and judged not to be ‘academically dishonest’. But following this decision, two researchers from the University of Aarhus have resigned from the Ministry of Science, Technology and Innovation’s Danish Committees on Scientific Dishonesty (UUVU). Professors Lise Tøgeby from the

Department of Political Science and Jens Mammen from the Department of Psychology both feel that the framework within which the committees operate is far too narrow.

“Roughly speaking, these committees can only decide whether a researcher has cheated or not. We cannot consider the issue of academic quality, or decide whether research has been carried out in accordance with good academic standards,” explains Lise Tøgeby in connection with her resignation. She basically believes that committees like the UUVU are superfluous.

“Our universities ought to be the judge of the quality of our research,” she says.

Professor Jens Mammen says that in issues of dishonesty the committees generally find researchers ‘not guilty’ in accordance with prevailing practice at the universities, which have a legal obligation to ensure the quality of research.

The purpose of UUVU is to ensure the credibility of research. But Jens Mammen believes that what actually happens is that the committees provide protection for researchers who have been accused of dishonesty.

Page 7

Aarhus students needed for prisons network

Danish prisoners on courses of education looking for help from students outside the prison walls to discuss their homework and assignments can apply to a network on the island of Zealand set up by students at the University of Copenhagen. This network is now going nationwide, and is looking for

volunteers at educational institutions in Aarhus.

“We know that prisoners interested in studying often feel very isolated. And that’s why we’re trying to expand the network in cooperation with the Danish Red Cross Youth. On our own we can only help a handful of prisoners,” explains Lea Fuglsang, who is one of the leading figures behind the original Zealand network.

According to Peter Koudahl, assistant professor at the Danish

School of Education, whose research field is prisoners and education, contact with a student from the outside world can make a great difference to a prisoner.

“It’s vital that prisoners get broad support, which is why a voluntary network is an excellent idea which definitely has a positive impact on prisoner education. This is an invaluable help to our prisoners,” he concludes.

Page 4

Room for improvement

The University of Aarhus has recently submitted its report on gender equality to the Danish Minister for Gender Equality – and there is room for improvement.

“We’ve written this many times before. There are far too few women in the upper levels of academia at the University of Aarhus. 40 per cent of our PhD students are women, but the holes in the pipeline conveying women to the top of academia have not been plugged yet,” says pro-rector Nina Smith.

She believes that in general Danish universities have not done enough to remedy the situation of women academics, pointing out that Denmark lies at the bottom of the table compared with other European countries in terms of the number of women employed in top academic positions.

“This is a problem for women, but also for society. We are missing out on a huge fund of talent,” says Nina Smith. She does not believe that gender quotas are the answer.

“I’d prefer the problem to be tackled by the management.

A good research environment and good staff management are important for both women and men, but I believe the management is most important when it comes to recruiting more women in research positions.”

“We need to incorporate gender equality into our strategy, but it should also be a visible challenge to the management all the way down through our organisation. Managers must be forced to acknowledge the potential of women,” says pro-rector Nina Smith.

Page 8-9

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.

Næste nummer udkommer 22. oktober.
Deadline for indlæg mandag den 15. okt. kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: OTM Avistryk

ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Christina Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen,
studenterskribent
M: 6127 0977
ksl@adm.au.dk

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Statsminister Anders Fogh Rasmussen, prorektor Nina Smith og professor på Institut for Økonomi Per Baltzer Overgaard i Sæuditoriet til fejringen af 70-års jubilæet i Økonomisk Forening.

FINT BESØG

Fredag den 5. oktober tog Anders Fogh Rasmussen en fridag fra det politiske arbejde og dukkede op til 70-års jubilæum i Økonomisk Forening på Aarhus Universitet, hvor han selv dimitterede som cand.oecon. i 1978. Statsministeren var ikke et sekund i tvivl,

da han skulle vælge studium efter gymnasiet i 1972. Han ville være rigtig økonom, så det måtte jo være Aarhus Universitet. – I København kunne man ”kun” blive cand. polit.! siger han med et smil til *CAMPUS*. Cand.oecon.-studiet er gennem tiden blevet kaldt ”Den Jyske Direktørskole”, men har altså også fostret en statsminister. – Indtil nu har der været fem statsministre i Danmark, der har haft en økonomisk baggrund. De fire første var kun cand.polit.er, sagde statsministeren og høstede et stort bifald blandt tilhørerne i Sæuditoriet, hvor jubilæumsarrangementet blev holdt. Selv om det er over 35 år siden, han tog fat på studierne, husker statsministeren stadig, hvor

hårdt det var at komme hjemmefra gården og flytte ind på et hummer på Dronning Margrethes Vej i Århus for at studere på universitet. – Der var jo ikke nogen introduktion. Vi gik bare i gang med forelæsninger. Det var ret hårdt, og jeg må indrømme, at jeg gik en del i byen i begyndelsen for at lære nogle at kende, fortæller statsministeren. Da han nærmede sig afslutningen, fik han pludseligt travlt med at blive færdig. Der var en plads klar i Folketinget allerede i april, men han havde det princip, at han ikke ville starte i Folketinget som stud.oecon. – Jeg ville være cand.oecon. først, så jeg havde et stærkt incitament at blive færdig så hurtigt som muligt. Jeg stod op hver morgen klokken fem og løb en tur rundt om Nørre Sø og Sønder Sø ved Viborg, og så skrev, skrev og skrev jeg, og den 1. juli gik jeg i gang i Folketinget, forklarer Anders Fogh Rasmussen, der ikke havde forestillet sig, at Folketinget skulle blive hans mangeårige læreplads med en post som statsminister som svendestykket. Egentlig havde han forestillet sig en karriere i det private erhvervsliv, men mon han har fortrudt det? Det må et kommende valg vise – og nej, det blev ikke udskrevet på Aarhus Universitet fredag eftermiddag. Statsministeren holdt fridag.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Studerende skal vise vejen til bedre studiemiljø

Aarhus Universitet skyder den 8. oktober den største undersøgelse nogensinde i gang blandt studerende for at få et billede af, hvordan studiemiljøet kan forbedres. Institutter og fakulteter kan efterfølgende søge midler til forbedring af studiemiljøet via Globaliseringspuljen.

SPØRGEUNDERSØGELSE

Det er op til de studerende at sikre, at der bliver sat ind de rigtige steder, når Aarhus Universitet skal i gang med at forbedre studiemiljøet. Aarhus Universitet har nemlig valgt at spørge de studerende, hvordan de trives, hvordan de oplever deres studiemiljø, og hvordan det kan forbedres. Det er den største spørgeskemaundersøgelse, der hidtil er iværksat på universitetet, da samtlige 34.000 studerende opfordres til at give deres besyv med. De studerende har 4 uger til at besvare spørgeskemaet, der vil ligge i deres selvbetjeningsboks fra den 8. oktober. Der er tale om et bredt spørgeskema, som også indeholder en række spørgsmål om det psykiske studiemiljø som for eksempel kontakt til medstuderende og undervisere, undervisningens organisering, det sociale liv på studiet, arbejdsbyrde, stress mm. Prorektor Nina Smith håber, de studerende vil bruge tiden på at svare på spørgeskemaet. – Det er afgørende, at rigtig mange svarer på spørgsmålene, så det ikke kun er de vildt stressede og måske utilfredse, eller de rigtig tilfredse, men også dem midt imellem, der

svarer. Det er vigtigt for at få et så retvisende billede som overhovedet muligt. Vi skal bruge svarene til at finde de områder, hvor vi skal forbedre studiemiljøet, men det er også et godt materiale for det center, vi har, der forsker i netop studiemiljø, forklarer hun. **Lokale forbedringer er målet** Spørgeskemaundersøgelsen er udarbejdet på grundlag af bl.a. forskning i psykisk arbejdsmiljø og stressforskning og er inspireret af både studiemiljøundersøgelser på Universitetet i Oslo og frafaldsundersøgelser. Aarhus Universitet har valgt at iværksætte en grundig analyse, for at den kan tilvejebringe nuanceret, pålidelig og relevant viden som grundlag for beslutninger i studienævn og blandt studie- og institutledere. De svar, der kommer ud af undersøgelsen, vil blive omdannet til en række analyser og rapporter, som vil blive udgangspunkt for drøftelser og handlingsplaner på de enkelte studier med henblik på konkrete, lokale forbedringer. – Det er dels noget, vi er pålagt at sørge for, og vi får bl.a. midler fra Globaliseringspuljen til det, dels er det Aarhus Universitets ambi-

tion at være det bedste sted at studere. Og når vi laver en så grundig undersøgelse, er det også et udtryk for, at vi har fokus på studiemiljø fra centralt hold, og vi vil støtte fakulteterne i de tiltag, der allerede er i gang, og dem, der skal igangsættes, siger Nina Smith. **Forarbejdet i orden** Der er grund til at forvente, at langt de fleste studerende på Aarhus Universitets mange uddannelser trives godt, mener prorektoren. – Men det er ikke nogen hemmelighed, at vi meget gerne vil finde frem til de steder, hvor det medfører frafald, fordi vi ikke har skabt et ordentligt studiemiljø. Undersøgelsen giver mulighed for at kortlægge, hvad der mere præcist betyder noget for god trivsel på de enkelte uddannelser, og ikke mindst hvad der betyder mest for trivslen, så man kan passe godt på de vigtige elementer i studiemiljøet og styrke dem. Undersøgelsen giver endvidere mulighed for at analysere, hvad der giver vanskeligheder for dem, der trives mindre godt. Undersøgelsen er meget velforberedt, idet der i foråret blev gennemført et mindre pilot-

Sådan foregår det

Alle studerende modtager en mail med et link til spørgeskemaet og en opfordring til at besvare skemaet så hurtigt som muligt. Spørgeskemaet vil ligge på de studerendes selvbetjeningsside fra den 8. oktober til den x. november.

projekt, hvor spørgeskema, teknik og de studerendes reaktioner blev afprøvet. Det er det psykiske studiemiljø, der er fokus på i denne omgang. Senere vil universitetet undersøge, hvordan det står til med de fysiske rammer for studiemiljøet. I øjeblikket er det for eksempel ikke fysisk muligt at stille en arbejdsplads til rådighed for alle studerende. Det er heller ikke sikkert, det er afgørende for alle studerende, men det vil en senere undersøgelse af de fysiske rammer blandt andet kunne afdække. Resultatet af undersøgelsen vil blive offentliggjort først i det nye år.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Også brug for Århusstuderende til

FANGE-NETVÆRK

Fængselsindsatte under uddannelse, der gerne vil i kontakt med en studerende uden for murene for at diskutere lektier, tekster og opgaver, har i flere år kunnet få hjælp af et sjællandsk netværk skabt af studerende på Københavns Universitet. Nu bliver netværket landsdækkende og vil meget gerne finde frivillige på de århusianske uddannelsesinstitutioner.

UDDANNELSE I FÆNGSLER

Hvem skal man diskutere folkeeventyr eller andengrads ligninger med, når man sidder i et lukket fængsel? Det spørgsmål stiller en lang række danske indsatte sig selv, når de prøver at tage en uddannelse, mens de sidder inde. "Netværk for studerende fanger" har i tre et halvt år på absolut frivillig basis formidlet kontakt mellem studerende på de videregående uddannelser og de indsatte i de sjællandske fængsler, som ønsker at få en faglig sparringspartner. Nu bliver netværket lagt ind under Ungdommens Røde Kors og samtidig også udvidet til de jyske fængsler. Derfor vil netværket meget gerne i kontakt med studerende på Aarhus Universitet, der har tid og lyst til at diskutere lektierne med en indsat.

Næsten kun selvstudium

– Det kan være mere end svært at finde motivationen og koncentrationen til at studere, mens man sidder inde, og hvordan forholder man sig lige præcist til et begreb som "globaliseringen", hvis man har været i fængsel siden år 2000?, spørger Lea Fuglsang, som

er kulturgeografi-studerende på Københavns Universitet og en af hovedkræfterne bag det oprindelige sjællandske netværk for studerende fanger. I størstedelen af de danske fængsler tilbydes f.eks. hf-forløb kun som selvstudium, og derfor er det ekstra afgørende, at de indsatte har andre at sparre med. – Vores oplevelse er, at de fanger, der gerne vil læse videre, tit sidder meget alene med studierne. Det er derfor, vi nu prøver at udvide netværket sammen med Ungdommens Røde Kors, for alene kan vi kun magte at hjælpe et begrænset antal indsatte, forklarer hun. Lea Fuglsang vil fortsat engagere sig i arbejdet gennem Ungdommens Røde Kors, fordi hun – på trods af to børn og et kommende speciale – mener, at netværket løser en meget vigtig opgave. Og det har hun helt ret i, bekræfter adjunkt Peter Koudahl fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

Fængsler er drønkedelige

Peter Koudahl skal netop i gang med anden fase af et stort forskningsprojekt om fangers

uddannelse, og han forklarer, at kontakten til en studerende "udefra" kan betyde en stor forskel for den enkelte indsatte. – Det er fuldstændigt afgørende, at man som indsat får opbakning og støtte i bred forstand, og derfor er det frivillige netværk en rigtig god ide, som helt sikkert skaber gode resultater, når indsatte skal uddanne sig. Det er et nærmest uvurderligt tilbud til fangerne, forklarer han. Undervisning i fængslerne har til formål at forberede de indsatte på livet efter afsoningen, men er også med til at holde især langtidsfangerne beskæftiget med noget konstruktivt, mens de sidder inde. – Jeg tror, man har svært ved at forstå, hvor dødkedeligt det er at sidde i fængsel, og det er utroligt vigtigt at få brudt den monotoni. Mange indsatte har en elendig uddannelsesmæssig baggrund, og den er det selvfølgelig vigtigt at gøre noget ved. Og da uddannelse samtidig giver dem noget fornuftigt at lave, mens de sidder inde, kan det næsten kun give gode resultater, siger Peter Koudahl.

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

Praktisk om "Netværk for studerende fanger"

Man kan finde flere oplysninger om "Netværk for studerende fanger" og Ungdommens Røde Kors på www.urk.dk. Aftalerne med de østjyske fængsler er endnu ikke forhandlet på plads, men i Vridsløselille betaler fængslet for de studerendes transport til og fra møderne med de indsatte, som foregår hver eller hver anden uge efter aftale. Netværket holder opstartsmøde i Århus den 24. oktober klokken 17.00 på Katrinebjergvej 95, knap 5 minutters gang fra universitetet. Interesserede kan kontakte Johanne Kittelmann på kittelmann@gmail.com

Studerende observerer en sjælden, fjern **supernova**

At se en stjerne eksplodere for øjnene af én efter at have rettet teleskopet mod en smuk spiralgalakse, at se den blive klarere dag for dag, at vide, at den er 24 mio. lysår væk, dét giver gåsehud, siger Peter Laursen, en af de ph.d.-studerende fra den danske astronomiforskerskole Danish Astrophysics Research School, der den 16.-22. august i år foretog en række observationer ved det Nordiske Optiske Teleskop, La Palma. Observationerne, som udmærker sig ved at være af høj kvalitet, var en del af forskerskolens første sommer-

skole i observationel astrofysik, hvor de ph.d.-studerende får erfaring med både forberedelse, måling og bearbejdning af data fra et moderne teleskop med en spejldiameter på 2,5 meter. En supernova som den, de studerende så, opstår, når en meget stor stjerne – i dette tilfælde 30 gange tungere end vores sol – ender sine dage i en gigantisk eksplosion. I kort tid lyser den eksploderende stjerne meget klart, mens stoffet i dens indre slynges ud i rummet. Den meget lysstærke supernova er blevet døbt SN 2007gr. Tidspunktet for

supernovaen var yderst heldigt for sommerskolen og gav de studerende anledning til mange detaljerede målinger. Supernovaen blev opdaget 15. august ved Lick Observatoriet i Californien, USA. De studerende har her fået et rigtig godt indtryk af grundforskning og samtidig en spændende oplevelse, siger lektor ved Institut for Fysik og Astronomi, Steen Hannestad, der er leder af forskerskolen. Læs mere om astronomiforskerskolen på www.dars.dk

/ ac

Foto: Danish Astrophysics Research School

Ph.d.-studerende Peter Laursen udpeger supernovaen SN 2007gr. I baggrunden ses Signe Riemer-Sørensen, også studerende ved forskerskolen.

UNI **noter**

Nye skatteregler for udenlandske forskere

Regeringen har fremlagt et forslag om, at udenlandske forskere kan vælge mellem to typer beskatning. Den nuværende ordning med, at de udenlandske forskere betaler 25 procent i skat, hvis de er her i op til tre år, fortsætter. Hvis de derimod ønsker at blive i fem år, vil regeringen tilbyde dem, at de i stedet for at blive beskattet som almindelige danske skatteborgere får en skatteprocent på 33 procent. I dag er der omkring 2100 personer, som bliver beskattet efter den såkaldte "forskerskatteordning", og regeringen vurderer, at det nye tilbud vil øge antallet til 2600-2700 udenlandske forskere.

/scv

AU har indsendt ansøgning til læreruddannelsen

Aarhus Universitet har nu sendt ansøgningen om at uddanne lærere til Videnskabsministeriet og Akkrediteringsrådet. Af ansøgningen fremgår det, at Aarhus Universitet vil udbyde en femårig akademisk læreruddannelse. Den skal deles op i en bachelor- og en kandidatdel med den sædvanlige fordeling på henholdsvis tre og to år. I første omgang er det bachelordelen, universitetet søger om. Der er påtænkt to overordnede fagretninger: naturfag og sprog. Med naturfag-retningen vil bachelorerne kunne undervise i natur/teknik, fysik, kemi, geografi og biologi, og på sprogområdet satser man indtil videre på engelsk, tysk og fransk. Hvis uddannelsen bliver godkendt, vil universitetet udbyde læreruddannelse fra september 2008. Næste trin i ansøgningsprocessen bliver kandidatuddannelsen, som ud over at være en folkeskolelæreruddannelse også vil have et spor, der kvalificerer de studerende til at undervise på gymnasieniveau.

/scv

Regeringen lægger op til mere arbejde ved siden af studiet

Regeringen lægger nu op til, at de studerende må tjene mere end de 74.064 kroner, der i øjeblikket er grænsen, før man bliver trukket i SU. – Vi vil hæve rådighedsbeløbet betydeligt, så ingen studerende føler, de skal arbejde sort eller opgive sommerferiejobbet. Min erfaring er desuden, at de, der har erhvervsarbejde, er dem, der gennemfører studiet hurtigst, siger Bertel Harder til *Jyllands-Posten*. Formand for rektorkollegiet Jens Oddershede er ikke begejstret for forslaget. – Jeg kan se fornuften i et lidt større råderum for de studerende, men hvis det er en metode til at skabe mere arbejdskraft, er det forfæjlet og kortsigtet og i klar modstrid med, at de studerende skal hurtigere gennem studiet, siger han. Levevilkårsordfører fra de Danske Studerendes Fællesråd Michael Hunnicke er heller ikke begejstret for ideen og foreslår i stedet, at regeringen forhøjer SU'en for de studerende.

/ac

Lige nu sidder vi alle i en stor fusionsflyver, der netop er mellemlandet for at tanke brændstof – eller viden om man vil – til den flyvetur, der skal få organisationen bag det nye Aarhus Universitet til at nå de store mål, som visionsarbejdet lægger op til.

“ Vi skal organisere os på en måde, så det administrative system er i direkte dialog med den forskningsbaserede viden, der opbygges på universitetet.

Universitetsdirektør Niels Højberg

Ready to take off

FUSION

Hvis du troede fusionsprocessen var et overstået kapitel, og at det nu handler om at cementere det bestående – kan du godt tro om. I hvert fald hvis du spørger universitetsdirektør Niels Højberg. Ifølge ham kan man sammenligne fusionsprocessen med en stor flyvemaskine, der efter en lang flyvetur nu er mellemlandet for at tanke op og sætte kursen til den flyvetur, der skal få organisationen bag det nye Aarhus Universitet til at indfri de store ambitioner for universitetet. Og var den første flyvetur ramt af skyer og en del uvejr, så er forventningen, at der fortsat vil være skyer og lufthuller, men også at sigtbarheden gradvis bliver bedre, og de fremtidige målsætninger om at få studier, forskning og administration til at gå op i en højere enhed vil stå klarere – so, ready to take off and please fasten your seatbelts.

En gentænkning af det organisatoriske setup

Det lyder måske luftigt, men det er det ikke. Vi skal revurdere vores historie og selvforståelse og vi skal tænke nyt og arbejde på at få de mange funktioner i det nye store universitet til at understøtte hinanden bedre. Og skal man lære nyt, kræver det, at man først aflærer bestående vaner og rutiner – eller i hvert fald nogle af dem.

Niels Højberg pakkede ikke tingene ind, da han på ledelsesseminariet på Sandbjerg den 27.-28. august forklarede, hvordan rektoratet har tænkt sig at få fusionsprocessen til at få ny luft under vingerne.

– Det vil være forkert at tro at fusionsprocessen er et overstået kapitel, og vi skal passe på ikke kun at bruge juhu-ord om fusionen. Der er fortsat en række problemer og dilemmaer, som vi må forholde os til og kommunikere realistisk om, siger Niels Højberg, der betegner begreberne ”integration” og ”implementering” som en pæn omskrivning af ”business as usual”.

– De ledelsesmæssige og økonomiske overordnede beslutninger omkring fusionen er blevet gennemført lynhurtigt og meget effektivt. Nu har rektoratet meget fokus på, at vi mangler at opbygge den organisation, der skal til, for at få det nye Aarhus Universitet til at hænge sammen, siger direktøren.

– Bidragene fra de nye hovedområder, som kan styrke det gamle Aarhus Universitet yderligere skal gøres synlige. Jeg tænker her på ledelsesudvikling, forskeruddannelser, håndtering af indkøbsaftaler, pædagogisk udvikling, projektstyring, effektiv brug af it i administrative sammenhænge osv. Alle er emner, som vil blive gjort til genstand for en revurdering i opbygningen af den nye organisation.

Forskningsbaseret HR

Det mest synlige eksempel er, at det dobbelte ophæng – det, at administrative medarbejdere i det gamle AU, der er ansat i centraladministrationen, men fungerer i og refererer til hovedområderne – stopper fra den 1.1. 2008. Således bliver det med andre ord normale ledelsesforhold, som Niels Højberg betegner det.

– Det betyder selvfølgelig, at vi nu skal gentænke både de centrale og de decentrale kompetencer. Jeg er overbevist om, at der på de nye hovedområder er mange kompetencer, som vi skal bruge i det samlede universitet, siger han og peger i den forbindelse på området Human Resources (HR).

– Jeg har en klar ambition om, at den organisatoriske udvikling skal ske i en tæt dialog med de folk, som ved noget om organisationsudvikling på AU. Vi har netop mulighederne for at arbejde med forskningsbaseret organisationsudvikling, og det vil da være ufornuftigt ikke at trække ekspertisen ind i arbejdet, når vi nu har Handelshøjskolen, Institut for Statskundskab og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Katrinebjerg og meget andet. Vi skal bruge de kompetencer, der er i organisationen, hvor vi overhovedet kan komme af sted med det, siger Niels Højberg, der på den måde også håber på, at betydningen af det administrative arbejde vil blive mere synlig.

Et helt aktuelt tiltag er frAU (female researchers at AU), som Niels Højberg betragter som et knaldgodt eksempel på, hvad en HR-strategi skal kunne levere til Aarhus Universitet – nemlig

udvikle bedre muligheder for, at de kvindelige forskeres kompetencer kan udfolde sig på universitetet, så universitetet bliver et trækplaster for dygtigste og skarpeste kvindelige forskere, (læs mere om frAU på side 8, red.)

It-systemer i spil

Der skal tænkes ambitiøst, og mange forhold skal gentænkes hvis den nye organisation skal blive en succes for alle. Derfor kommer stort set alle it-systemer og platforme nu også i spil. Det gælder f.eks. de store økonomisystemer NAVISION STAT, som f.eks. lige nu kører på det gamle AU og DJF, og ØSS, som nu kører på Handelshøjskolen.

– Vi skal have truffet nogle afgørende valg vedrørende de

it-systemer, der understøtter vores drift. Nogle afgørelser skal træffes hurtigt. Det er ikke det samme som at indføre systemet, men medarbejderne skal vide, hvilken vej vi går. Jeg har ikke valgt, men præmisserne er at vi skal vælge de teknologiske mest sikre platforme og nogle it-løsninger, der understøtter, at vi problemfrit kan arbejde på tværs af hovedområderne, siger Niels Højberg, der netop har været med Økonomistyrelsen på en studietur til London for at se på ”Shared Services” – fordelene ved at man kan gå på tværs af enhederne i en stor organisation.

Der er nok at tage fat på, så ”Enjoy the flight”.

“The PhD degree will enable me to reach an even higher level of income later on and will give better career opportunities than a Master’s degree. This is why I consider the PhD a really good investment.”

**Juanna Schrøter Joensen,
PhD student**

PhD scholarships available at the University of Aarhus, Denmark

An academic environment that is both dynamic and innovative depends on talented PhD students. That is why the University of Aarhus invites highly qualified students to apply for our PhD scholarships to attend graduate schools in:

- Humanities
- Health Sciences
- Social Sciences
- Theology
- Science

Application deadline: 15 November and 15 May

Distinctive features of the University of Aarhus:

- An international environment
- Among the world’s elite: one of the top 200
- A Nobel prizewinner
- Extremely attractive campus – right in the centre of the city
- 34,000 students
- Approximately 10,000 members of staff

More information at: www.au.dk/phd

PhD

U N I V E R S I T Y O F A A R H U S

Forskerne skal også have gule kort

Tre Århusprofessorer rejser kritik af det udvalg, der skal vogte dansk forsknings troværdighed. En vil nedlægge udvalget, andre mener, at det primært beskytter forskerne mod beskyldninger for videnskabelig uredelighed. Spørgsmålet er bl.a., om det igen skal være muligt at give forskere et gult kort?

UREDELIGHED

Rødt kort for snyd eller frifindelse. Valget er stærkt begrænset for det udvalg, der skal sikre, at danske forskere leverer et troværdigt arbejde. Og netop muligheden for at give forskerne et gult kort efterlyser flere af de forskere, *CAMPUS* har talt med. Og de to Århusprofessorer Lise Togeby og Jens Mammen har med forskellige begrundelser forladt deres poster i Udvalgene Vedrørende Videnskabelige Uredelighed (UVVU).

Nedlæg udvalget, siger Lise Togeby, der er professor i statskundskab.

Fejlbehandling og falske frifindelser, begrundet psykologiprofessor Jens Mammen bl.a. sin exit fra udvalget.

Og professor i miljøret, dr.jur. Ellen Margrethe Basse sætter spørgsmålstejn ved, om udvalget overhovedet kan indfri sin opgave med at sikre forskningens troværdighed.

Uredelighed næsten umuligt

Kritikken kommer, efter at UVVU i juli frikendte den nu pensionerede psykologiprofessor Helmuth Nyborg for videnskabelig uredelighed i forbindelse med hans omstridte forskning i kønsbetingede forskelle i intelligens. På grund af inhabilitet deltog hverken Jens Mammen eller Lise Togeby i behandlingen af sagen, som Helmuth Nyborg selv indbragte for UVVU. Han ville renses, efter at Det Samfundsvidenskabelige Fakultets dekan Svend Hylleberg havde betegnet hans forskning som uredelig, fordi den var i strid med god videnskabelig praksis.

Det stemte fint med de regler, Aarhus Universitet bruger til at sikre god videnskabelig praksis. Men ikke med UVVUs definition på uredelighed.

– Utrolig mange betingelser skal opfyldes, før UVVU overhovedet kan sige, at nogen har handlet videnskabeligt uredeligt. Begrebet er afgrænset så snævert, at det næsten vil være umuligt at dømme en forskers adfærd uredelig, siger Ellen Margrethe Basse.

Stram jakke

– Udvalget kan reelt kun pådømme decideret snyd som afskrift og konstruerede data, og man skal kunne bevise, at forskerens intention var at snyde, siger Lise Togeby. Hun mener, man skal nedlægge UVVU og lade universiteterne varetage forskningens kvalitet.

– Snyd er snyd, og man behøver ikke et stort centralt organ for at fortælle det, mener Lise Togeby, der er enig i, at der ikke var tale om videnskabelig uredelighed i Nyborg-sagen.

Formanden for UVVU, landsdommer Poul Lodberg, har forståelse for Lise Tgebys synspunkt.

– Vi *har* en meget stram jakke på og må kun sige noget om god eller dårlig videnskabelig praksis i en bisætning, uden at det bliver et lod i vægtskålen, når vi træffer en afgørelse, forklarer han. Formanden mener, de stramme krav til uredelighed hænger sammen med, at de forskellige hovedområder har forskellige spilleregler for god videnskabelig praksis. Men han vil ikke afvise, at udvalget skal have et alternativ til de sort-hvide afgørelser.

“Tvivlsom forskning”

Det kunne være begrebet “tvivlsom forskning”,

Det er på næsten genial vis lykkedes ministeren at aflive UVVU ved at indskrænke udvalgenes kompetence, så der næsten intet er tilbage at gøre.

Mogens N. Pedersen, professor, Syddansk Universitet

som bruges i USA, mener professor Vagn Lundsgaard Hansen fra Danmarks Tekniske Universitet. Han er medlem af UVVUs underudvalg for naturvidenskabelig forskning og repræsenterer UVVU på internationale konferencer. Her viser især mindre lande interesse for det danske og nordiske system.

– Der er dog klare ønsker om, at det skal være muligt at vurdere, om forskning er i overensstemmelse med god praksis. Det gælder også i Canada, som er ved at indføre et system,

Læren af Nyborg-sagen er, at man fremover vil undlade at tale om uredelighed i bedømmelsen af forskning.

Eller Margrethe Basse, professor, Juridisk Institut

der minder om det danske. Man lægger vægt på at kunne uddele et gult kort, når forskere træder uden for de accepterede normer, fortæller Vagn Lundsgaard Hansen.

Han vil ikke blive spor overrasket, hvis Videnskabsministeriet åbner op for, at UVVU kan påtale dårlig forskningspraksis, som det var tilfældet, før den gældende bekendtgørelse trådte i kraft.

Genial aflivning

Forarbejdet til bekendtgørelsen fandt sted i et udvalg med professor Mogens N. Pedersen fra Syddansk Universitet som formand. Udvalget anbefalede en snæver definition af uredelighed som falsifikation, forvrængning og plagiat. Men Videnskabsministeriet strammede efterfølgende UVVUs muligheder for at vurdere forskningens kvalitet.

– Det er et problem, at man lavede regler, der afskar UVVU fra at tale om dårlig forskning. Jeg skrev for et par år siden, at det på næsten genial vis lykkedes ministeren at aflive UVVU ved at indskrænke udvalgenes kompetence, så der næsten intet er tilbage at gøre. Det står jeg ved, selvom jeg i mellemtiden er blevet medlem af UVVU, forklarer Mogens N. Pedersen. Han siger, at UVVU afviser flere sager, fordi klagerne i forvaltningsretlig forstand ikke er part i sagen, eller fordi sagerne ikke angår uredelighed i snæver forstand.

– Der er meget lidt tilbage at arbejde med, men man er vist ved at erkende, at man gik for langt dengang, siger han med henvisning til, at UVVU indgår i de aktuelle politiske forhandlinger om loven om forskningsråd, som UVVU hører under.

Beskytter forskerne

For Ellen Margrethe Basse er det et spørgsmål, om UVVU i virkeligheden modvirker både hensigten med Universitetsloven, som pålægger universiteterne at føre tilsyn med kvaliteten af medarbejdernes forskning, og udvalge-

nes opgave med at sikre forskningens troværdighed.

– Det problem bør Videnskabsministeriet og politikerne overveje. Reelt beskytter UVVU forskerne mod beskyldninger for uredelighed, som var de tiltalt i en straffesag. Det kan måske være rimeligt, men så skal det være tydeligt for enhver, at UVVU kun har det formål. Når de ikke kan tjekke kvaliteten af forskningen, varetager de jo ikke interessen i at sikre forskningens troværdighed. Og det er især problematisk, når udvalgene kommer til at fungere som et organ, der kan forhindre universitetsledelserne i at være garant for forskningens kvalitet, siger Ellen Margrethe Basse. Hun mener, at afgørelsen i Nyborg-sagen virker som en kontrol af universitetets ledelse, uden at UVVU har noget retsgrundlag for den kontrol.

– Det er temmelig uheldigt, hvis frifindelsen af Nyborg bliver udlagt som et kvalitetsstempel af forskning, som UVVU i deres indledende bemærkninger selv konstaterer er problematisk med fejl, fortielser og tilbageholdelse af materiale, siger Ellen Margrethe Basse. Hun mener, læren af Nyborg-sagen er, at man fremover vil undlade at tale om uredelighed i bedømmelsen af forskning.

– Lige præcis det begreb er UVVU's eneste adgang til at udtale sig, samtidig med at det giver problemer i hele systemet.

Falske frifindelser

Kort efter afgørelsen i Nyborg-sagen trak professor Jens Mammen sig fra UVVU. Han mener, sagen understregede det dilemma, som Ellen Margrethe Basse påpeger.

– Fremfor at slå ned på det uacceptable, trækker UVVU i den modsatte retning, siger psykologiprofessoren, der som institutleder i flere omgange pålagde Helmuth Nyborgs at offentliggøre sine forskningsdata.

– Jeg er naturligvis uenig i UVVU's afgørelse, men mener også udvalget direkte har fejlbehandlet sagen ved at se bort fra universitetets høringskrivelser og ignorere punkter, man burde tage stilling til. Det er i sig selv grund til at forlade udvalget, men jeg mener også, uredelighed bliver defineret på en måde, som kan fortolkes, så stort set hvem som helst slipper fri.

– Det vil medføre en række “falske frifindelser”, når man sammenligner praksis på universiteterne med offentlighedens oplevelse af UVVU's afgørelser, siger Jens Mammen, der også sidder i det udvalg, som på Aarhus Universitet fører tilsyn med den videnskabelige praksis.

Krav om åbenhed

Da den nuværende bekendtgørelse om UVVU for et par år siden var til høring på universiteterne, foreslog dette praksisudvalg, at videnskabelig uredelighed udtrykkeligt skulle omfatte forskere, der tilbageholder dokumentation, som forskere og andre ønsker at se for at kunne vurdere et forskningsresultat. Men i bekendtgørelsen er det forhold ikke medtaget som et eksempel på uredelighed.

– Alle andre regler dur ikke, hvis en forsker nægter at offentliggøre sit materiale. UVVU skal være et magtmiddel til at tvinge folk til at være åbne og ærlige, så den videnskabelige diskussion kan afgøre forskningens kvalitet og troværdighed. Den skal ikke afgøres administrativt, mener Jens Mammen. Han henviser til, at man i Tyskland har et fælles regelsæt, der netop lægger vægt på, at forskerne skal være åbne og ærlige.

Kvindenetværket frAU trak ca. 50 kvindelige forskere til stormøde om kvinders muligheder på AU og ledelsens ansvar for at fremme kvindernes karrieremuligheder. frAu havde gerne set endnu flere deltagere og efterspørger i det hele taget større opbakning til kvindenetværket - ellers risikerer initiativet at dø. Direktør for Studenterrådgivningen Else Marie Stilling påpegede, at det er svært at ændre en kultur, så der skal være nogle, der skubber til ledelsen og selv gør noget for at fremme vejen for kvinderne.

LEDELSEN SKAL FORPLIGTE SIG

Det kvindelige forskernetværk frAU vil med en ny ligestillingsstrategi gøre AU-ledelsen ansvarlig for at få flere kvinder til tops i forskning.

STORMØDE OM LIGESTILLING

Ledelsen på AU må synliggøre, at der er et ligestillingsproblem på universitetet, og handle nu. For det er en myte, at problemet løser sig selv. Der sker ikke noget på området. Sådan var udmeldingen fra frAU, Feminine Researchers at Aarhus University, der havde indkaldt til stormødet Kvinder i Akademia – Hva' nu AU?

– Vores anbefaling til ledelsen er at sætte et mål om en årlig 2 %-pointstigning i andelen af fastansatte kvindelige forskere ved AU. Ledelsen skal sætte de her mål op for at forpligte sig til at gøre noget. Det er vigtigt at synliggøre og få italesat problemet. Vi skal have skabt noget furore og politik omkring ligestilling. Det skal ud til alle hvert år, professorer, lektorer, ph.d.-studerende og ledelsen, som en synlig statistik, at den kvindelige talentmasse ikke kommer til, sagde Vibeke Lehmann Nielsen, aktiv i frAU og lektor ved Statskundskab på AU.

Familieliv og forskerliv
De 55 mødedeltagere var enige om, at ledelsen bør gøre noget for at løse de barrierer for kvinder, der ligger i forskerrekrutteringen, og som ikke skyldes individuelle valg. Fakta er, at mænd i toppen af universitetet hyrer mænd frem for kvinder. Oplægsholder Else-Marie Stilling, direktør ved Studenterrådgivningen, gjorde opmærksom på, at indgroede normer, traditioner og kulturen på en arbejdsplads ofte skal have et skub for at ændre sig. En deltager opfordrede ledelsen til at overveje en familiepolitik, der skaber ram-

mer for, at kvinder i højere grad kan få familieliv og forskerkarriere til at fungere sideløbende, som det er muligt i det private erhvervsliv.

Prorektor Nina Smith tog imod forslagene og forsikrede, at AU vil gøre noget for at få flere kvinder til tops.

– Vi mangler handling og resultater. Vores problem er at få fulgt op på ligestillingshandlingsplanen fra 2005. Jeg må tilstå, at det kan vi gøre bedre. I må have tillid til, at vi i ledelsen vil gøre noget ved det her, svarede hun og nikkede op til en af de få mænd på mødet. Universitetsdirektør Niels Højberg var kommet for at få ideer til AU's kommende HR-strategi, der skal tage højde for kvindelige forskeres problemstillinger.

Danmark halter bag efter EU
AU halter bag efter andre europæiske universiteter med under 10 % kvindelige professorer. Danmark har i årevis ladet problemerne omkring ligestilling løse sig selv. Uden resultat.

– Ligestilling diskuteres lige nu i Europa. Det private erhvervslivs ledere vil have kvinder på topposter, fordi de har indset, at de ikke kan nå en nødvendig vækst og innovation, hvis de ikke udnytter den kvindelige talentmasse. Det sted, vi diskuterer ligestilling mindst, er i Danmark. Danmark har et af de mest kønsopdelte arbejdsmarkeder i Europa med mænd i toppen og kvinder i bunden, fortalte oplægsholder Britta Thomsen, der i mange år har arbejdet med ligestilling i EU som medlem af Europaparlamentet for Socialdemokraterne. Hun fremhævede Spanien som eksempel på et land, hvor en stærk

ligestillingspolitik har effekt, der smitter af i alle lag af samfundet. Alle virksomheder i Spanien skal have en ligestillingspolitik, og alle opstillede partier skal have 50 % kvinder. Britta Thomsen pointerede, at den europæiske fokus på effektivt at fremme ligestilling også kommer til Danmark.

Positiv særbehandling – ikke endnu
Foreløbig holder frAU's krav sig væk fra kønskvoter og positiv særbehandling af kvinder.

– Vi har diskuteret positiv særbehandling, men vi synes ikke, vi skal gå den vej i første omgang. Vi tænker strategisk og tager et skridt ad gangen for at skabe ændringer, der kan lade sig gøre. Vi er ikke imod særbehandling. Men tiden er ikke moden i Danmark. Det vil ikke blive taget alvorligt. Beslutningstagere bliver døde, hvis vi nævner det, forklarede Vibeke Lehmann Nielsen.

Prorektor var enig.

– Jeg har selv oplevet positiv særbehandling masser af gange, hvor jeg er blevet opfordret til at sidde i forskellige udvalg, fordi jeg er kvinde. Det har jeg ikke noget imod. Men jeg tror ikke, det er vejen lige nu i den danske debat. Der er et åbent vindue til at gøre tingene anderledes, så vi reelt kan ændre tingene med fleksible løsninger og ledelsesansvar. I ledelsen er vi enige om at flytte noget på det her område, forsikrede Nina Smith.

Marie Venø Thesbjerg / Freelancejournalist

frAU's strategi

Mål
Årlig 2 %-pointstigning i andelen af fastansatte kvindelige forskere ved Aarhus Universitet ind i udviklingskontrakten.

- Redskaber**
- Årlig udarbejdelse af status- og strategirapport vedrørende kønsfordeling. Rapporten fremlægges i offentligt forum af rektoratet.
 - Rektoratet formulerer fælles universitære retningslinjer vedrørende akademiske ansættelser og nedsættelser af råd, udvalg og nævn. Retningslinjerne skal udleveres til medlemmer af råd, udvalg og nævn, inklusive ved hver oprettelse af ansættelsesudvalg.
 - Indførelse af løbende professionel karriereplanlægning for videnskabeligt personale på alle niveauer, inklusive ph.d.-studerende.
 - Sikre fungerende ligestillingsudvalg – både centrale og lokale til vejledning af rektoratet og dekanater.
 - En universitær kampagne for lige muligheder ved AU som led i at synliggøre universitetet som en reel karrierevej for kvinder.
 - Sikring af økonomisk støtte til etablering og opretholdelse af lokale netværk for kvindelige forskere.
 - Årlig statistik over kønsfordelingen på AU:
 - de enkelte fakulteter og institutter
 - stillinger, udvalgsarbejde (med og uden frikøb), administrative VIP-besatte poster (med og uden frikøb) samt tildeling af forskningsmidler. Statistikkerne skal offentliggøres bredt.

Mødeaktiviteter i frAU

frAU afholder frokostmøder den første torsdag i måneden kl. 11-13 i lok. 011 byg.1431. Mænd og kvinder er velkomne.
www.frau.au.dk

Prorektor: Plads til forbedring

Aarhus Universitet har lige indsendt sin ligestillingsredegørelse 2007 til ministeren for ligestilling. Målsætningerne skal gerne udmøntes i konkrete tiltag, siger prorektor og tidligere ligestillingsforsker Nina Smith.

LEDELSENS HOLDNING

Vi har skrevet det mange gange før. Der er langt mellem kvinderne i de øverste lag i Akademia på Aarhus Universitet. Kvinderne udgør 40 procent af de ph.d.-studerende, men hullerne i den ”rørledning”, der forsyner de øverste lag i den videnskabelige stab, er stadig ikke lukket. Og det er der en grund til, siger Nina Smith.

– Aarhus Universitet har efter min vurdering ikke gjort tilstrækkeligt. Det må vi erkende, men det er der heller ikke andre universiteter her i landet, der har. Der kan gøres meget, og der skal gøres meget. Aarhus Universitet ligger gennemsnitligt i forhold til andre universiteter i Danmark, og i forhold til andre europæiske lande ligger Danmark i bunden. Det er en problem for kvinderne, men også for samfundet, for vi går glip af alt for meget talentmasse, siger Nina Smith, der selv har forsket i ligestilling og har oplevet, at der kan nås stor effekt for få midler inden for ligestilling – set i det store perspektiv.

– Da forskningsminister Jytte Hilden i 1998 igangsatte FREJA-initiativet, søgte jeg sammen med en gruppe andre kvindelige nationaløkonomer fra bl.a. ASB og Økonomi på AU, og vores center fik over en 5-årig periode en stor FREJA-bevilling. Det betød meget for rekrutteringen af kvinder til forskerstillinger i økonomi. Mange af de kvinder, der kom med i centret, er i dag i faste forskerstillinger eller er på vej, så det virker – og det var bare ét initiativ. Jeg tror ikke, opgaven er umulig, tilføjer Nina Smith.

Undskyldning gælder ikke længere

Prorektoren understreger, at kønskvo-tering aldrig må tilsidesætte faglighed og konkurrence, men kønskvo-tering kan måske være en del af løsningen på nogle områder. Det er dog langt fra det vigtigste redskab.

– Det dur f.eks. ikke at lave kønskvo-tering til professorater, hvor der kun er én potentiel kvindelig ansøger til stillingen. Det vil ligne nepotisme, og det er ikke godt for hverken kvinder eller universitetet. Men nede i bunden af hierarkiet kunne man måske godt bruge kønskvo-tering – om ikke andet så til at sikre, at man er opmærksom på kvinderne, siger Nina Smith og henviser blandt andet til

“**Lederne skal tvinges til at få øje på det kvindelige potentiale.**

Prorektor Nina Smith

de mange analyser og rapporter, der viser, at mænd har en tendens til at rekruttere mænd.

Men selv om der er en meget højere andel af kvindelige ph.d.-studerende i dag end for bare fem år siden, er der stadig det problem, at der er hul i forsyningen til de øverste lag i Akademia.

– Jeg tror ikke, vi skal fokusere på kønskvo-tering. Jeg vil meget hellere opfatte det som en ledelsesopgave. Et godt forskningsmiljø og en god personaleledelse er

vigtig for både kvinder og mænd, men jeg tror, det har størst effekt i forhold til at rekruttere flere kvinder ind i forskerstillinger. Hvad der konkret skal gøres, har vi ikke lagt os fast på. Det skal vi i ledelsen arbejde med. Aarhus Universitet er lidt undskyldt, fordi ledelsen har haft så meget andet at arbejde med de seneste år, men det er ikke en undskyldning for fremtiden. Ligestilling er en ledelsesudfordring. Vi skal tænke ligestilling ind i vores strategi, men det skal også være en synlig udfordring i ledelse ned gennem organisationen. Lederne skal tvinges til at få øje på det kvindelige potentiale, siger Nina Smith.

Kvinder går ikke efter prestige

Et andet problem med at få flere kvindelige adjunkter, lektorer og professorer er de forskningsemner, som kvinder typisk vælger. De vælger groft sagt ”de forkerte”.

– Der er en tendens til, at der er prestige i nogle områder frem for andre, som ud fra samfundsmæssige hensyn kan være lige så vigtige, og det er uheldigvis ofte der, hvor kvinderne er. Så det kræver også en selvransagelse og bevidsthed i forskningsmiljøet, hvordan man vægter de forskellige områder, siger Nina Smith, der håber, at det kvindelige netværk Female Researchers at Aarhus University, frAU, vil være med til at bide ledelsen i haserne, og hun gør til slut opmærksom på, at Aarhus Universitet har to prorektorer, som begge er meget opmærksomme på ligestilling. Med andre ord – der skal ske noget.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Ligestillingsredegørelse

Aarhus Universitet har netop indsendt sin ligestillingsredegørelse 2007 til ministeren for ligestilling.

I redegørelsen er der fremsat følgende målsætning: Aarhus Universitet vil fremskynde væksten i kvindeandelen i VIP-medarbejderstaben via en række tiltag:

- Videnskabelige stillinger opslås med den bredest mulige faglige profil, under hensyntagen til den ønskede faglige udvikling ved enheden.
- Bedømmelsesudvalg vedrørende ph.d.-stipendier, adjunkt-, lektor- og professorstillinger skal så vidt muligt have medlemmer af begge køn.
- Vurderingen af kvalifikationerne hos ansøgere til forskerstillinger skal tage højde for, om ansøgere har været på barsels- eller forældreorlov, da det kan have indflydelse på omfanget af den videnskabelige produktion i den relevante bedømmelsesperiode. Bedømmelsesudvalgene skal således også vurdere ansøgers videnskabelige potentiale frem for alene at vurdere den videnskabelige produktions omfang i perioden forud for ansøgningen. Ansøgere opfordres til at gøre opmærksom på den tid, de har brugt på barsels- eller forældreorlov.
- Der skal være mulighed for at søge økonomisk støtte til at dække ekstra udgifter, der måtte opstå i forbindelse med at tilpasse udenlandske forskningsophold til forholdene i en småbørnsfamilie.
- Institutledere og ph.d.-vejledere skal være meget bevidste om deres ansvar for at vejlede studerende og yngre forskningsmedarbejdere om karrieremuligheder.
- Kvinder ved universitetet kan hente både faglig og personlig inspiration gennem et ”kvindenetværk”, som kan være relevant for en forskerkarriere. Et sådant netværk søges derfor etableret ved AU.

Der er ikke sat deadline for indfrielse af målene eller procent på, hvor høj kvindeandelen i VIP-medarbejderstaben tilstræbes at blive.

Som et foreløbigt resultat nævnes kvindenetværket frAU, som nu ellers viser sig at være i farezonen, fordi netværket mangler opbakning fra de kvindelige VIP’er. Universitetsdirektør Niels Højbjerg fremhæver i øvrigt frAU som et godt initiativ i fusionsartiklen på side 5.

OPINION

LÆSERBREV

Det passer nogenlunde præcist: Hvert tiår rammes humaniora af en ny modebølge. I 1950’erne havde man den logiske positivisme, i 1960’erne strukturalismen, i 1970’erne marxismen, i 1980’erne dekonstruktionen og i 1990’erne ny-traditionalismen. Og selvom den daværende præsident Bush i 1989 udråbte 1990’erne til ”hjernens årti”, skulle vi frem til

det nye årtusinde, før kognitivismen for alvor slog igen- nem som vor tids store -isme – hvad den så til gengæld har gjort i dén grad.

På samme måde som den logiske positivisme byggede på en ny forståelse af logikken, strukturalismen og

dekonstruktionen på en ny forståelse af sproget og marxismen på en ny forståelse af økonomien, så bygger kognitivismen på en ny forståelse af, hvordan hjernen fungerer. Med de nye scanningsteknikker, der blev udviklet i løbet af 1980’erne og 90’erne, er vi i dag i stand til langt mere præcist at følge, hvilke områder af hjernen der er aktive, når vi forstår sprog, løser matematiske opgaver eller beder til Gud.

Det er således ubestrideligt, at vi i disse år får en masse ny viden om hjernen. Og der kan således siges meget godt om det kognitive paradigme: Der ligger et helt nyt og uopdyrket felt, og måden at opdyrke det på er selvfølgelig at køre hårdt på. Det er på den måde, man finder ud af, hvad paradigmet kan – og måske lige så vigtigt, ikke kan.

Problemet er nemlig, når den ensidige fokusering på paradigmet får nogle til at glemme, at ethvert paradigme også har sine begrænsninger. Særligt slemt bliver det, hvis man samtidig reduktionistisk erklærer, at paradigmet repræsenterer den eneste sande form for videnska-

belighed, og således afviser alle andre tilgange. I så fald bliver et paradigme ikke et middel til at tænke, men det modsatte: Et våben til at forhindre tænkning. De historiske eksempler taler deres tydelige sprog: Ikke meget spændende humanistisk forskning kom ud af den logiske positivismes insisteren på, at alle udsagn, der ikke kunne føres tilbage til naturvidenskabelige observationssætninger, var nonsens, og enhver, der bare er en smule borgerlig – og også mange, der ikke er – husker med rædsel tilbage på 1970’erne, hvor der ikke var megen plads til holdninger, der ikke accepterede sandheden i den dialektiske materialisme.

Men mens de fleste i dag finder forsøg på at tolke Brorsons digtning ud fra en klasseanalyse mere eller mindre latterlige, så gælder det samme ikke forsøget på at forstå litteratur ud fra hjernescanninger. Tværtimod spreder kognitivismen som ideologi sig i dag over hele humaniora. Som den her på stedet residerende hjerneforsker (der på ingen måde kan beskyldes for at høre til blandt reduktionisterne)

Andreas Roepstorff har udtrykt det, så får alt, hvad der i 1970’erne fik forstavelen socio-, i dag forstavelen neuro-.

Faren ved en sådan ensidighed burde med de historiske eksempler in mente være åbenlys – det, der får humaniora til at blomstre, er en mangfoldighed af tilgange. Desværre kan man frygte, at situationen i dag er værre end i 1970’erne. Siden dengang har tildelingen af forskningsmidler nemlig ændret sig radikalt. I dag tildeles en stor del af forskningsmidlerne ved politisk udpegede satsningsområder, og da kognition er det politisk hotte, risikerer vi altså at få et humaniora, der er endnu mere ensrettet, end det var i 1970’erne. Det er derfor på høje tid, at humanister af alle tilgange råber vagt i gevær, og insisterer på et humaniora, der også er andet og mere end kognitivismen.

Af stud.mag. Jon Boisen

(læserbrev er udtryk for skribentens egen holdning)

Gæsteforskere strømmer til Silkeborg

Afdelingen for Ferskvandsøkologi ved Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i Silkeborg huser for øjeblikket ti gæsteforskere og -studerende fra flere verdensdele, og to-tre yderligere er på vej. Det er afdelingens internationalt førende og højt citerede forskningsteam, der trækker udlændingene til Søhøjlandet.

FORSKNINGSSAMARBEJDE

Forskningschef Kurt Nielsen har endnu ikke spekuleret over, hvorvidt der er en overgrænse for, hvor mange gæsteforskere hans afdeling for ferskvandsøkologi ved Danmarks Miljøundersøgelser i Silkeborg egentlig er i stand til at håndtere på én gang.

– Der er selvfølgelig meget arbejde for os i at modtage så mange, men der er ingen overgrænse. Fordelen for os er flere: Vi får gavn af deres netværk, vi får nye faglige ideer, og vi får gratis arbejdskraft, fordi gæsteforskerne typisk kommer med deres egen løn, fortæller Kurt Nielsen.

For øjeblikket er der ti gæsteforskere med en god repræsentation af sydamerikanere fra Uruguay og Argentina som resultatet af et forskningssamarbejde mellem afdelingen og en række universiteter i flere lande på kontinentet.

Specielt med Universidad de República i Montevideo i Uruguay er samarbejdet blevet tæt efter tilknytningen af en gæsteforsker, ph.d. Mariana Meerhoff, i 2003. Hendes komparative studie af lavvandede søer i Uruguay og i Danmark med artseksperimenter og simuleret opvarmning har nu ført videre til tilsvarende undersøgelser af vandløb i de to lande.

– I denne sammenhæng kan Uruguay være et fremtidigt scenario for Danmark. Det er ikke sikkert, at tilstanden i søer og vandløb i Danmark vil ændre sig og blive som i Uruguay, men hvad vi finder dér, kan angive en trend for,

hvad der kan ske med søerne her, siger Mariana Meerhoff, der fortsat forsker ved afdelingen for ferskvandsøkologi.

Selv blev hun opmærksom på forskerne i Silkeborg gennem deres mange og højt citerede publikationer.

– De er specielt stærke i lavvandede søers økologi og restaurering og er måske den vigtigste gruppe på dette område sammen med en gruppe i England og nogle hollandske grupper, siger Mariana Meerhoff.

Afdelingens forskning omfatter hele økosystemer: søer, vandløb, oplande og biodiversitet. Klimaændringer er aktualiseret som forskningsområde.

– Det er stadig vores problemstillinger, der tæller. Vores gæsteforskere skal passe ind i vores øvrige forskningsarbejde, men der er plads til nye ideer, siger Kurt Nielsen.

Hans vision for et videre samarbejde med sydamerikanerne er, at det i nogle lande kan brede sig fra forskning til egentligt miljøbeskyttelsesarbejde – hvor Danmarks Miljøundersøgelser kan bidrage med monitoring – og gerne også til kapacitetsopbygning inden for miljøadministration og -planlægning.

– Det er en fin vision at få udbredt vores forskning til at forbedre miljøet i andre verdensdele, siger han.

Steen Voigt / stv@dmu.dk
Informationsmedarbejder, DMU

Tre meninger om DMU's Afdeling for Ferskvandsøkologi

Postdoc **Teresa Buchaca**, katalaner, 36, ph.d. fra Universitat de Barcelona, tilknyttet forskningscentret Centre d'Estudis Avançats de Blanes nær Girona. Arbejder ved DMU med alge-pigmentanalyser i sedimentkerner fra søer i Danmark, Azorerne og langs en klimagradiant fra Brasilien til Patagonien:

"Hos DMU er der en stærk gruppe, som arbejder med palæolimnologi. Dem ønskede jeg at lære af og dele min viden med. Miljøet her er meget fint. Der er god interaktion med forskerne, folk er nemme at få fat i og rare. Og så er afdelingens faciliteter gode med fantastiske laboratorier. Det

er en fornøjelse at arbejde her."

Postdoc **Marc Ventura**, katalaner, 36, ph.d. fra Universitat de Barcelona, ansat ved forskningscentret Centre d'Estudis Avançats de Blanes nær Girona. Forsker i fødenet i søer under forskellige klimascenarier og langs klimagradiant fra Grønland over Danmark til Tasmanien:

"Jeg ønskede at forske i forskellige typer søer og også prøve at deltage i eksperimenter. Så at komme her var en perfekt lejlighed til at deltage i de mest udfordrende eksperimenter i forhold til klimaforandringer, som for øjeblikket tiltrækker den største videnskabelige interesse. Der er ikke

så mange steder i Europa, hvor man kan arbejde på det niveau, de arbejder på her. Så det er ikke så svært at bestemme sig for DMU. Det er et eftertragtet sted med mange ansøgere."

Projektforsker ved DMU **Mariana Meerhoff**, uruguayer, 32, ph.d. fra Forskerskolen SOAS, Aarhus Universitet/DMU. Forsker i store vandplanterers strukturerende rolle for dynamikken i fødenet i søer og vandløb i et varmere klima:

"Jeg deltog i et sørestaureringsprojekt i Montevideo for ti år siden. Systemet var meget eutrofieret, og i den forbindelse fik vi kendskab til det danske arbejde ved DMU. De er specielt stærke

i lavvandede søers økologi og restaurering – og måske den vigtigste gruppe på dette område sammen med en forskergruppe i England og nogle grupper i Holland. Kontakten udviklede sig, og jeg fik en fantastisk mulighed for at komme her på et treårigt ph.d.-legat fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd. Arbejdsmiljøet er meget fint, og forbindelsen mellem folk er god på arbejdet. Det sociale liv er forskelligt fra Uruguay og ikke så spontant. Men jeg har altid følt mig værdsat her."

Steen Voigt / stv@dmu.dk
Informationsmedarbejder, DMU

Postdoc Teresa Buchaca

Postdoc Marc Ventura

Projektforsker Mariana Meerhoff

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Ny viden og gamle venner

Den årlige gensynsdag for alumner fra Handelshøjskolen, Aarhus Universitet gav deltagerne stof til eftertanke om blandt andet udviklingen i det danske erhvervsliv.

ALUMNEARBEJDE

Handelshøjskolen opbygger i disse år et alumnenetværk, ASB Alumni, for blandt andet at styrke bevidstheden om skolen hos tidligere studerende. Derfor blev der fredag den 28. september for andet år i træk afholdt en gensynsdag – en dag, hvor Handelshøjskolen bød på et både fagligt og socialt arrangement. Siden sidste års gensynsdag er Handelshøjskolen som bekendt fusioneret med Aarhus Universitet, og det blev markeret med en åbningstale af rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

Et ansvarligt erhvervsliv i fokus
Temaet var ”Det ansvarlige erhvervsliv – paradokser, ideer og trends”, og det var et emne, som rektor med sin fortid i Verdensbanken kunne give flere indspark til. I sin tale brugte han bl.a. det spanske begreb ”el mundo es un panuelo” – frit oversat til ”det er en lille verden” – til at anskueliggøre, at der er meget få universiteter i verden, der fremstår som virkelige kraftcentre, og dem skal Aarhus Universitet være en del af. Rektor fremhævede også, at det er vigtigt med et godt samarbejde på tværs af hele universitetet for at skabe det mest opti-

male miljø for både studerende og forskere. Programmet bød også på taler af professor Steen Hildebrandt og lektor Nils Villemoes samt faglige workshops. Her kunne deltagerne blive klogere på for eksempel erhvervslivets ansvarlighed over for ulandene. Dagen igennem vendte oplægsholdere og undervisere tilbage til rektors metafor om ”en lille verden” og lagde den til grund for dagens debatter, og det gav ifølge flere deltagere stof til eftertanke og inspiration til hverdagen ude i erhvervslivet.

Nye og gamle netværk
Gensynsdagen blev rundet af med cocktails, middag og fest på skolen, hvor deltagerne mødte gamle studiekammerater og måske blev klogere på kollegerne.
– Jeg har pludselig fundet ud af, at flere af dem, jeg ser hver dag ude på Arla, også har gået heroppe – det er da sjovt, lød det for eksempel fra alumne Steen Jacobsen.

Peder Lodberg Grønfeldt, pelg@asb.dk
Journalist, kommunikationsafdelingen på ASB

Foto: Maria Louise Bendixen

Eftermiddagen bød på fem faglige workshops med temaerne: Netværk, social ansvarlighed, den miljøbevidste forbruger, corporate governance og ansvarlig handel og produktion.

Gensynsglæden var stor, lige meget om man var ung eller gammel. Enkelte af de fremmødte alumner afsluttede deres uddannelse helt tilbage i 50'erne.

Sidst på eftermiddagen blev der budt på drinks i en af ASB's cafeer, hvor unge som gamle fik mulighed for at udbygge deres netværk og lære nyt om gamle studiekammerater.

Ca. 300 tidligere studerende havde fundet vej til Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, da man den 28. september afholdt den årlige gensynsdag for alumner.

Foto: Maria Louise Bendixen

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Kollegial supervision breder sig

De første erfaringer med kollegial supervision er så gode, at ledelsen på Det Humanistiske Fakultet har gjort den obligatorisk. Spørgsmålet er, om det er en god ide at gøre kollegial supervision obligatorisk for alle undervisere på Aarhus Universitet. Andre universiteter og læreanstalter i Danmark viser stor interesse for metoden.

UNDERVISNINGSDUDVIKLING

Intet andet sted i Danmark er kollegial supervision blevet gennemført så konsekvent og systematisk som på Det Humanistiske og Det Teologiske Fakultet på Aarhus Universitet. Center for Undervisningsudvikling, Det Humanistiske Fakultet, introducerede kollegial supervision som metode til udvikling af undervisningen for to år siden, og de første undervisere, der har prøvet kræfter med den kollegiale sparring, er begejstrede for metoden og har følt, at det forbedrede deres undervisning. Ledelsen på Det Humanistiske Fakultet har derfor valgt at gøre kollegial supervision obligatorisk for alle faste undervisere på fakultetet.

– Alle underviserne skal i løbet af en år-række igennem et forløb med kollegial supervision. Det gode ved metoden er, at den er meget fleksibel. Det er op til den enkelte underviser at udpege, hvad vedkommende gerne vil have sparring på. Det kan lige så godt være et foredrag eller vejledning, som det kan være undervisning. Fordelen ved metoden er, at den observerede får kollegers øjne og ører

“Jeg synes ikke, det kræver mod at lade kolleger overvære ens undervisning, som nogle taler om. Hvis jeg skal tale om mod i denne forbindelse, vil jeg sige, at kollegial supervision har gjort mig mere modig i forhold til at prøve nogle af de ting, jeg gerne ville.

Lektor Jakob Steensig
Afdeling for Lingvistik

på en konkret situation, så den flytter på folks adfærd, altså i vores forløb på undervisningen, mens den står på, i modsætning til for eksempel et kursus, hvor man bagefter skal hjem og finde ud af, hvordan det, man lærer, kan implementeres på ens undervisning, siger professor Hanne Leth Andersen, der leder Center for Undervisningsudvikling.

Svært at holde fast i metoden

Centret har netop udgivet en bog om kollegial supervision, som blandt andet er blevet til på baggrund af interesse fra andre universiteter og læreanstalter landet over.

– Vi har fået en del henvendelser fra studieledere, undervisere og rektorer fra bl.a. gymnasier, der godt kunne tænke sig at arbejde med

kollegial supervision, og der vil bogen være en god inspiration, siger Hanne Leth Andersen.

– Er det en gør det selv-bog forstået på den måde, at enhver kan gå i gang med at bruge metoden ud fra bogen alene?

– Man kan sagtens bruge bogen til at komme i gang, men da vi selv gik i gang, tog vi kontakt til konsulent Sten Clod Poulsen fra MetaConsult, fordi han blandt andet havde lavet nogle forløb, som havde tændt underviserne på nogle handelsskoler, og hvor underviserne virkelig følte, at de havde flyttet sig. Vi inviterede ham ind som konsulent og fik nogle erfaringer fra ham, og jeg tror, man med fordel kan inddrage en, som allerede har erfaringer med metoden. Så jeg mener, bogen er et redskab. Nogle vil kunne gå i gang med den alene, andre vil have glæde af at tale med nogle, som har deltaget i et forløb, eller med en af os, som har stået for det. Derudover er det vigtigt, at der er en metodeansvarlig i sådan et projekt, for deltagerne skal holdes fast på, hvordan de taler sammen, ellers risikerer de, det bliver virkningsløst, siger Hanne Leth Andersen.

Grænseoverskridende at stille spørgsmål

Det er altafgørende, at den, som observerer en andens undervisning, efterfølgende sætter sig selv helt i baggrunden og udelukkende stiller spørgsmål til den observerede, for det er de spørgsmål, som skal gøre den observerede kloge på sin egen adfærd og åbne vedkommende øjne for forandringsmuligheder.

– Der er to faldgruber ved metoden. Dialogen må ikke blive terapeutisk, og den må på den anden side heller ikke blive til en hverdagssamtale. Det dur ikke, for i en almindelig dagligdagssamtale udveksler vi erfaringer og giver hinanden gode råd. Når du fortæller om et problem, du har, vil jeg fortælle en parallel historie, og på den måde vil jeg ikke grave i dit, og jeg vil ikke være god til at stille dig uddybende spørgsmål. Det vil jeg måske slet ikke bryde mig om, for ethvert spørgsmål er i det, der hedder høflighedsteorien, "face-truende". Man går ind på en andens område og giver udtryk for, at man føler sig berettiget til at vide ting. Jeg hører gang på gang, at det er svært at holde fast i kun at stille spørgsmål den ene vej, fordi det er så uvant, forklarer Hanne Leth Andersen.

Udvikling af undervisning underprioriteret

Lektor Jakob Steensig fra Afdeling for Lingvistik er en af dem, der har været igennem et forløb. Forcen ved kollegial supervision er netop metoden, mener han.

– Man overværer hinandens undervisning og ser, hvad den enkeltes undervisers tvivl drejer sig om. Det synes jeg er en forudsætning for at diskutere konkret undervisning, ellers bliver det blot en snak om pædagogik på et meget overordnet niveau, siger Jakob Steensig, der hilser tilbuddet om kollegial supervision mere end velkomment. Udvikling af undervisningen er underprioriteret på universitetet – og andre universiteter, påpeger han.

I sit eget forløb valgte han at fokusere på forholdet mellem, hvad han serverer for de studerende, og hvad han forventer, de skal yde i undervisningen.

– Den balance er meget svær, og jeg er altid i tvivl om, hvorvidt det kan gøres bedre.

Efter forløbet er han blevet overbevist om, at de tiltag, han gjorde for at aktivere de studerende og for at lægge ansvaret for dele af undervisningen over på dem, er værd at fastholde og udvide.

– Jeg synes ikke, det kræver mod at lade kolleger overvære ens undervisning, som nogle taler om. Hvis jeg skal tale om mod i denne forbindelse, vil jeg sige, at kollegial supervision har gjort mig mere modig i forhold til at prøve nogle af de ting, jeg gerne ville, siger Jakob Steensig, der også har fået nogle staldtips ved at overvære andres undervisning.

– Og så kunne jeg genkende metoder, som jeg også selv bruger, og som jeg nu kunne se ikke virkede.

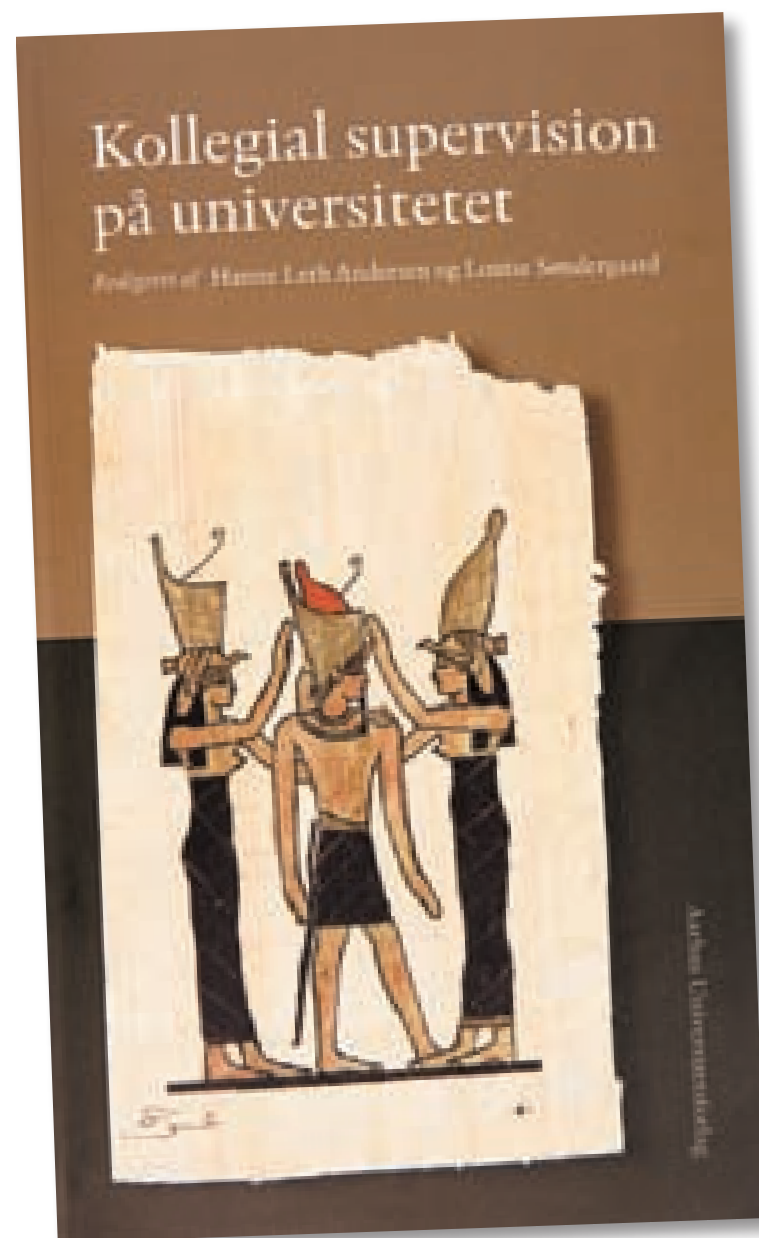
Fleksibelt og autonomt

På spørgsmålet om kollegial supervision skal være obligatorisk, ikke bare på Det Humanistiske Fakultet, men for alle undervisere på universitetet, er Jakob Steensig ikke sen til at svare:

– Ja. Det er oplagt som en del af adjunktpædagogikum, men bestemt også for alle andre.

Tror du, erfarne undervisere har brug et forløb som kollegial supervision til at forbedre deres undervisning?

– Ja, det tror jeg. Der er mange undervisere, der kan blive bedre. Der kan godt være nogle andre metoder, som man kan bruge – kollegial supervision er måske ikke det rigtige for alle, men alle skal tvinges ind i nogle pædagogiske forløb, og jeg synes på mange måder, at kollegial supervision er et godt bud, fordi det tager udgangspunkt i den konkrete virkelighed. Folk her på stedet er berettiget trætte af at

blive sendt på kurser, hvor de hører nogle folk fortælle noget, og når de så kommer tilbage til praksis, finder de ud af, at de ikke kan bruge det til noget. Kollegial supervision derimod tvinger os undervisere til at overveje vores praksis.

Hanne Leth Andersen mener, man skal passe på med at tvinge folk, da tvang ikke er kendt for at fremme motivationen:

– Hvis man ikke selv har været med til at vælge, hvilken vej man gerne vil gå for at udvikle sin undervisning, kan man være mindre motiveret. Men man kan gøre det obligatorisk for alle undervisere at videreuddanne sig. Der findes mange former for pædagogisk efteruddannelse. Kollegial supervision er et rigtig godt bud, fordi det er så fleksibelt – og autonomt. Man behøver ikke have os fra centrene ind over, hvis man ikke vil. Derudover er det ikke hyperambitiøst, men det sætter rigtig godt gang i refleksionen og i det kollegiale samarbejde.

Kollegial supervision på universitetet
Redigeret af Hanne Leth Andersen
og Louise Søndergaard
Aarhus Universitetsforlag, 98 sider
Pris: 148 kr.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Kollegial supervision:

I kollegial supervision bliver undervisere sat sammen i grupper af tre.

Den enkelte underviser bliver observeret tre gange og skal selv observere tre gange.

På www.humaniora.au.dk/cfu/indsats-omraader/podcasts kan man se, hvordan det foregår i praksis, og på www.humaniora.au.dk/cfu/indsatsomraader/supervision kan man finde yderligere information om metoden.

Fra studerende til forfatter

Det kræver et banklån på 300.000 kroner og et utælleligt antal arbejdstimer at insistere på, at historiespecialet skal være en bredt formidlet bog, der når ud over universitetets mure.

Foto: Søren Kjeldgaard/NU-foto

David Holt Olsen og Allan Grønkjær på Riisvang Stadion, hvor de har researchet til debutbogen om dansk klubfodbolds historie.

FODBOLDFORSKNING

Det er alle pengene værd at investere i et bogprojekt ifølge David Holt Olsen og Allan Grønkjær. De kan nu skrive både cand.mag. og forfatter på visitkortet. Som en del af deres speciale på historiestudiet har de skrevet bogen *Fodbold, fair play og forretning. Dansk klubfodbolds historie*, der udkommer i slutningen af oktober.

– Vi gik og drømte om at formidle historisk viden på en interessant måde til en større skare, samtidig med at indholdet byggede på solid forskning. Bogen skulle realisere de tanker konkret og gøre nogle af vores ideer til virkelighed. Jeg har hele tiden tænkt, at mit speciale skal bruges til noget. Det er en stor arbejdsindsats, der ikke bare skal ligge i en skuffe, fortæller Allan Grønkjær, 28 år.

Bogen giver en sammenhængende beskrivelse af udviklingen i dansk klubfodbold fra det første spark i 1800-tallet frem til nutidens kommerialisering af fodbold og forklarer fodboldens position og rolle i samfundets kultu-

relle, sociale og politiske udvikling.

Egentlig skrev de bogen i deres fritid. Fodbold er deres store interesse. Men når de kunne kombinere et 300-siders bogprojekt med et 100-siders speciale, foretrak de at slå to fluer med et smæk. De afleverede bogen som speciale sammen med en mere teoretisk del og fik 11. Bogen kommer nu til salg i boghandlen og henvender sig til et stort antal læsere, særligt fodboldfanatikere og historieinteresserede.

– Vi har skrevet en bog, som vi gerne selv vil læse, fortæller David Holt Olsen, 27 år.

– Nogle af vores venner, der har set bogen, kalder den godt nok en bedstefarbo, men det siger måske mest om vores sind, kommer det med et grin fra de to debuterende forfattere.

Cool cash

De har arbejdet på bogen i to år sideløbende med studierne. Et arbejde, der til tider har sat deres iver efter at formidle bredt på prøve.

– Så sent som i januar stod vi og tænkte, kan vi realisere halvandet års arbejde eller skal vi lade det ligge i skuffen et eller andet sted, uden

at det kommer ud? Det er en mild stressfaktor. Og pludselig var vi i en situation, hvor vi ikke bare var forfattere eller forskere, men også skulle fundraise, sælge og lære at være altnu-ligmænd og gribe alle bolde i luften, for at det hele lykkedes, fortæller David Holt Olsen.

De mødte megen velvilje og opbakning til projektet i danske fodboldklubber, hvor de havde fingrene nede i støvede kasser og gamle ringbind for at finde fotos og kildemateriale. Men da det kom til finansieringen af bogen, var der ikke nogen hjælp at hente.

– Vi må konstatere, at det handler om cool cash, når det drejer sig om udgivelsen, også selvom der er så mange penge i fodbold i dag, siger Allan Grønkjær. Ingen private firmaer eller fodboldklubber ville gå ind i projektet. Efter 25 ansøgninger til diverse fonde og legater og efterfølgende 25 afslag var gode råd dyre. Der var nul kroner at hente. Et samarbejde med Turbine Forlaget i Århus og et banklån på 150.000 kroner per mand blev løsningen.

– Vi måtte finansiere det hele selv og skifte bank for at få det til at lykkes. Men vi regner

med, at det kommer til at køre rundt. Vi har hele tiden haft tiltro til den her bog. Vi har solgt en del eksemplarer på forhånd. Det er bestemt alle pengene værd at kunne skrive en bog på sit CV. Bestemt, siger Allan Grønkjær.

– Det har vist sig, at man godt kan lave det selv uden støtte fra fonde. Med fynd og klem, supplerer David Holt Olsen.

Det her kan vi

Deres research har bragt dem ud i alle kroge af landet, og de opdagede, at der rundt omkring i de lokale klubber lå en masse viden gemt.

– Der viste sig at være meget at formidle, og vi fik mange nye ideer. Det er en sjov proces at lave et projekt på to år og opleve de mange nye retninger, det tager hele tiden, siger David Holt Olsen.

For de to historiestuderende er bogen også blevet et håndgribeligt udtryk for, hvad de får med sig som studerende – både for dem selv og for deres omverden.

– Det er en stor tilfredshed at vise bogen frem. Det er nogle gange svært at forklare andre, hvad vi lærer på universitetet. Nu kan vi vise bogen til vores familier og sige: Det er det her, vi har lært. Det er det, vi kan, forklarer Allan Grønkjær.

De drømmer om at fortsætte med at formidle historie. Allerhelst inden for idræt. De ser gerne et nationalt idrætsmuseum i Århus og udstillinger om fodbold eller om folkelig kultur til en større målgruppe af interesserede.

– Vi kunne tænke os, at fodbold blev et anerkendt forskningsfelt, og at flere fik øjnene op for, at der er meget kulturelt interessant i fodbold. Det er påfaldende, at der er så lidt forskning i fodbold i Danmark sammenlignet med England og Sverige, hvor der eksisterer et udbredt forskerfelt omkring fodbold. Vi insisterer på at legitimere idrætsforskning og vise, at der er meget af værdi for historikere, antropologer og kulturinteresserede. Nu kommer bogen, så ser vi, hvad der sker. Vi har mange ideer til et videre arbejde, siger David Holt Olsen, inden han tager på Statsbiblioteket for at lave research til et kommende projekt.

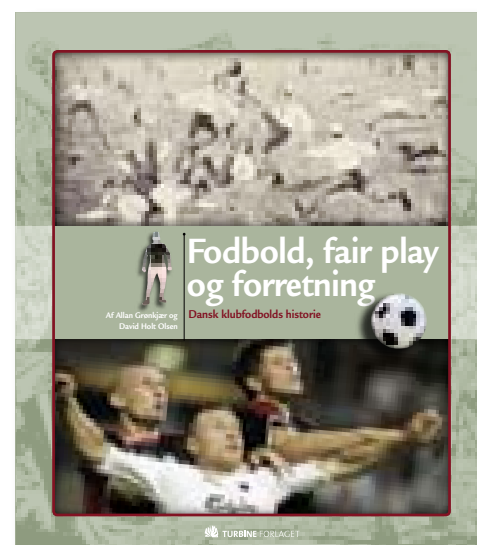
Fodbold, fair play og forretning. Dansk klubfodbolds historie af Allan Grønkjær og David Holt Olsen udkommer i slutningen af oktober på Turbine Forlaget til 299 kroner.

Specialet kan downloades fra www.tidenshistorie.dk

Marie Venø Thesbjerg / Freelancejournalist

Til bogen om dansk klubfodboldshistorie har de to forfattere været rundt i klubberne for at finde billedmateriale. Her er det billeder fra anlægningen af Riisvang Stadion i 1937-38.

DEN STORE KOGEBOGSTEST

Carina skærer svinemørbraden i skiver, inden de friske salvieblade bliver sat fast med tandstikker.

SU-MAD

Alle, der kan læse en kokebog, kan også finde ud af at lave mad, eller hvad?

Ved hjælp af testpersonen Carina – 18 år, ny studerende på Aarhus Universitet og lige flyttet hjemmefra – og en kok og en mor til at bedømme de kulinariske herligheder ser vi på, hvor nemt det egentlig er at bruge en kokebog.

Kollegiekøkkenet på Børglum omkring aftensmadstid minder mest af alt om organiseret kaos.

Og man behøver kun opholde sig der i omkring 5 minutter for at afkræfte fordømmen om, at alle studerende lever af pasta og Heinz.

– I skulle have været her i går, da lavede vi gryderet til hele gangen, siger maskinmestereleven Simon, mens han nærmest undskyldende forklarer, at han i dag ”kun” gider lave pasta med kylling, cherrytomater og en selvrørt dressing.

Når de studerende er færdige med at hive deres stegte kyllingefileter, pizzaer eller salater over på tallerkener, sætter langt de fleste sig omkring det store køkkenbord, mens fjernsynet kører i hjørnet.

Imens er kokebogs-forsøgspersonen Carina ved at gøre klar til sin første eksamen i Århus, ikke i medicinalkemi, som hun ellers flyttede hertil for at læse, men i ”madlavning efter kokebog”.

Carina klar til testen

Reglerne for vores lille test er simple. Vi har valgt den sværeste ret, vi kunne finde i kokebogen, nemlig saltimbocca-mørbrad med grønne asparges og rødvinssovs, købt alle råvarerne, og så er det op til Carina at læse sig frem til, hvordan de skal sættes sammen for at opnå det perfekte resultat.

For at bedømme hendes anstrengelser har vi medbragt Allan Sortkjær, som blot er 1 måned og nogle krævende eksamener fra at kunne kalde sig fuldt udlært kok, og Annegrethe Jørgensen, mor til to køkkenhandicappede drenge, hvoraf den ene er forfatter af denne artikel. Da Carinas egen mor bor i København, har Annegrethe Jørgensen lovet at bedømme madlavningen ud fra

en særlig ”moderlig vinkel”.

Men selvom kollegiekøkkenet efterhånden nærmest er fyldt op med folk, der bare står og overvåger Carinas madlavningsever, lader den 18-årige københavnere sig ikke så nemt slå ud.

Køleskabet bliver ikke fyldt

– Jeg har lavet lidt mad derhjemme, og det ser ikke umiddelbart så svært ud, man skal jo bare gøre, som de skriver, siger hun, mens hun går i gang med at dele svinemørbraden i passende stykker.

Carina siger, at det da har været en omvæltning lige pludselig at flytte hjemmefra og lave mad sammen med 12 andre.

– Der er lidt kaos i køkkenet på sådan et kollegium, det skal man absolut lige vænne sig til. Men det mest irriterende er, at køleskabet ikke bare automatisk er fyldt, som det var derhjemme, smiler hun.

Hun har boet ude i lidt over en måned, og hun forklarer, mens hun sætter salvie og kød på tandstikker, at hun indtil videre har prøvet at lave mad hver dag.

– Jeg er især blevet ret glad for kylling, men jeg kan da allerede nu mærke, at det er lidt trist at stå og lave mad bare til sig selv, og derfor kan jeg sagtens forstå, hvis man bliver træt af det i længden. Derfor er det også rart at bo så mange sammen, siger hun.

Lærer hinanden om rengøring

2 stålvaske, 4 ovne og 12 store blus sikrer, at mange hold kollegianere kan være i gang samtidig i køkkenet, og de rene borde og kogeplader afkræfter en anden fordom om kollegianere, nemlig at de ikke kan finde ud af at gøre rent. Lene, som har boet på Børglumkollegiet i snart 4 år, forklarer, at det faktisk ikke er så svært.

– Der er selvfølgelig meget stor forskel på, hvor gode folk er til at gøre rent, når de flytter ind, men så er der som regel nogen, der lige siger det til dem de første par gange. Det handler meget om at starte en god tradition, så det ikke ligner lort altid. Så kan man se, hvor man selv har rodet, og så er det jo meget nemmere at rydde op.

Prøve det først

Carina har fået mørbradstykkerne i ovnen og fået styr på de grønne asparges. Hun har overladt kartoflerne til journalisten, som formår både at koge dem over og gøre dem melede, mens hans mor klukker af grin i baggrunden. Så er tiden kommet til rødvinssovsen, som hun går til med lidt ærefrygt.

– Det her er helt klart festmad, og hvis jeg skulle invitere otte mennesker på sovs, så ville jeg nok smugprøve opskriften inden. Men nu må vi se, hvad der sker, siger hun, mens piskeriset kører i den kogende rødvin, som havde hun aldrig lavet andet.

Og efter en del minutters indkogen og lidt kyndig vejledning fra kokken Allan lykkes det til sidst også at få sovsen færdig.

SU-venlig madlavning

Det var faktisk nemmere, end jeg troede, siger Carina, mens hun lidt lettet sætter retterne på bordet.

– Rødvinssovsen var svær, og det med salvien og tandstikkerne havde jeg nok ikke selv fundet på. Men taget i betragtning, at det var den sværeste opskrift, I kunne finde, så synes jeg, det gik fint, og jeg har absolut mod på at lave mad efter en kokebog igen. Det er rart med noget variation, og min egen fantasi til madlavning rækker nok ikke til en ny ret hver dag.

Hun forklarer, at hvis hun skal bruge en kokebog, skal den være nem at gå til, men frem for alt SU-venlig.

– Det er meget fint med flotte kokebøger med eksotiske retter og specielle ingredienser, men jeg har kun en køleskabshylde og et skab, så hvis jeg skal lave noget, skal det være med råvarer, som jeg kan bruge igen. For selvom det smager godt, så er mit madbudget altså ikke til den store ekstravagance – medmindre CAMPUS selvfølgelig har tænkt sig at betale min mad hver aften, smiler hun.

Du kan læse, hvad vores to testsmagere mente om Carinas mad, i boksene på modsatte side.

Det mente moren

Annegrethe roste generelt madlavningen og var imponeret over, at Carina kunne lave festmad til otte mennesker, på trods af at hun lige var flyttet hjemmefra. Hun var vild med aspargesene, selvom hun og Carina var enige om, at det var en noget dyr tilbehørs-løsning for et SU-budget.

Især kødet faldt i morens smag, det var lækkert krydret, og salvien gav et friskt pust, som var med til at løfte retten.

Og så kunne hun ikke lade være med at bemærke, at det var imponerende, hvor varieret mad de mange andre kollegianere i køkkenet lavede - og hvor gode de var til at rydde op bagefter.

Vi bad både moren og kokken om at give kokkehuer til Carinas køkkenkreationer. De var helt enige, 4 ud af 5 huer for den lækre mad.

Det mente kokken

Allan var generelt imponeret over maden, men bed på den negative side især mærke i, at rødvinssoven skilte. Dog syntes han ikke, at opskriften var helt udtømmende omkring, hvordan man kogte rødvin ind til sovs. Han forklarede, at formålet med at lade rødvinen koge længe under omrøring er at få alkoholsmagen til at forsvinde, og at det kræver en del piskning og kogning, før den rette konsistens kommer frem.

Allan roste kødet, som var stegt helt rigtigt.

Han bemærkede samtidig, at Maizena sovsejævner er en dyr løsning på et SU-budget. I stedet anbefaler han at lave en såkaldt "roux", hvor man blander fedtstof, f.eks. smør, med mel, til man kan lave en flad pandekage, som man bager 5-10 minutter i ovnen, til man kan smuldre den med fingrene. Dette smulder kan man så bruge til jævning og sætte resten i køleskabet.

Læs mere på

www.en.wikipedia.org/wiki/Roux

Saltimbocca-mørbrad med grønne asparges og rødvinssovs

Tre stjerner: Kollegiekogebogens højeste sværhedsgrad

Anslået arbejdstid: en time til to personer, halvanden time til 10 personer

Ingredienser til to personer:

En halv svinemørbrad
3-4 skiver parmaskinke
8-10 tandstikkere uden smag
Friske salvieblade
Smør
Salt og peber
Et halvt bundt asparges

Sovs:

1 dl rødvin
1 dl kogevand fra kartofler
1 svinebouillonterning
1 dl mælk
1 tsk sennep
Maizena brun sovsejævner
Salt og peber
Evt. kulør

Tilbehør: kogte skrællede kartofler

Fremgangsmåde:

- Tænd ovnen på 75 grader.
- Skær det værste fedt og sener af mørbraden. Skær den derpå i ca. 1 1/2 cm tykke skiver. Bank skiverne lidt flade med håndroden.
- Skær eller klip parmaskinken i stykker, der passer til mørbradskiverne. Vask salviebladene.
- Fastgør et stykke parmaskinke og et par salvieblade på hvert stykke mørbrad med en tandstikker. Drys lidt salt og peber på den modsatte side af kødet.
- Vask de grønne asparges og knæk nederste del af stokken af.
- Kog kartoflerne.
- Hæld rødvinen i en kasserolle og lad den nå kogepunktet.
- Smelt smørret på en pande og steg mørbradskiverne 2-3 min. på hver side. Tag kødet op og hold det varmt i ovnen i et ildfast fad, dækket med stanniøl.
- Kog rødvinen ind, til den tykner, men ikke karamelliserer. Det kræver lidt øvelse at finde det rigtige tidspunkt. Tilsæt kartoffelvand, bouillonterning, mælk og sennep, og kog lidt videre under omrøring.
- Kog de grønne asparges i vand med salt i 6 min.
- Hæld evt. rødvinssoven over på den varme pande efter kødet, så den også tager smag derfra. Smag til med salt og peber og jævn, til den bliver lidt tykkere.

Hård konkurrence til spaghetti med ketchup

SU-MAD

Hvis *Kollegiekogebogen* har taget temperaturen rigtigt på sin målgruppe, har spaghetti med ketchup mistet sin status som hofret hos de studerende.

Moderne studerende vil åbenbart have god kost, for at lave mad ud fra *Kollegiekogebogen* er som at gå i køkkenet med både Frøken Jensen og Jamie Oliver. Med den på køkkenbordet behøver de ikke tage hjem til mor og far for at få koteletter, tarteletter, forloren hare eller stroganoff på tallerkenen, og skal der mere kolorit på kogekunsten a la Oliver med lidt mere eksotiske krydderier som garam masala og safran, stjerneanis og sesamfrø, holder kogebogen sig heller ikke tilbage.

Befriende nok behøver man ikke selv lave sin pasta eller koge sin fiskefond – et par gærder, Jamie Oliver aldrig kunne finde på at springe over, hvor de er lavest. Grøntsagerne må gerne have været frosset, ligesom ingefæren gerne må være stødt og tørret, hvis man ikke lige ligger inde med en klump frisk, og skulle man være gået tør for citrongræs, går et skvæt citronsaft an.

De lidt nemmere og billigere løsninger forpurrer ikke madoplevelsen, og der er stadig plads til kogekunst, der godt kan klassificeres som "lidt finere" såsom netop saltimbocca-mørbrad med grønne asparges og rødvinssovs.

I det hele taget henvender *Kollegiekogebogen* sig til den kreative studenterkok med retter som "bagt aubergine med citronskal a la Børglum" og "pandekager med kartoffel, æble og oksekød", og tid skal ikke være en mangelvare. Flere af retterne er vurderet til at tage op til 2-3 timer.

Forfatterne er selv tidligere kollegianere og kender kollegiekøkkenets begrænsninger i opbevaringsplads, kølefaciliteter og køkkenudstyr. Pointen med bogen er, at ingen af opskrifterne har set skyggen af professionelle kokke; til gengæld er de gennemprøvet af kollegianere fra hele landet.

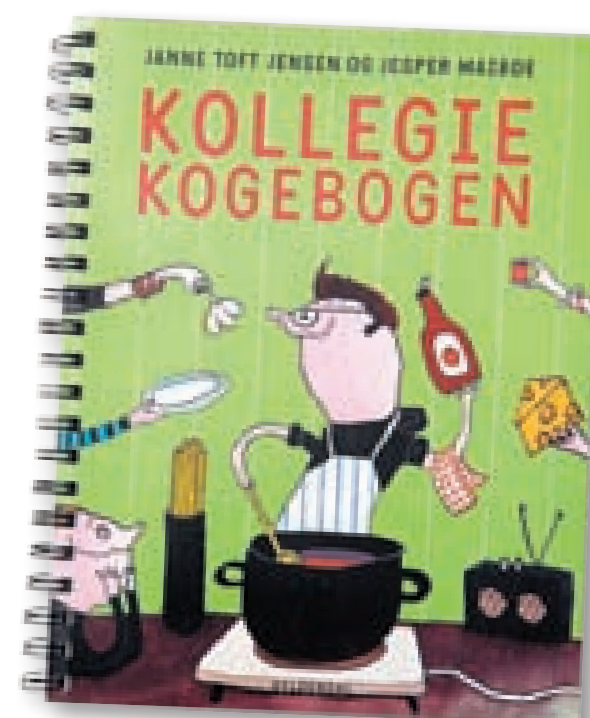
Man kan så diskutere, om *Kollegiekogebogen* kan vælte kogebøgernes moder, *Frøken Jensens Kogebog*, helt af pinden. Måske skal den stadig stå på ønskesedlen til indflytterfesten, for her finder man andre økonomiske letvægter-retter som øllebrød, røræg, ruskomsnusk, omelet og løgsuppe – og så kan Frøken Jensen i øvrigt

lære enhver at lave en opbagt sovs, stege en flæskesteg og nå ja, sprænge en gås.

Det giver sig selv, at forfatterne bag *Kollegiekogebogen* har skelet til den slunkne kasse, studerende generelt besidder, og når det er sagt, at spaghetti med ketchup åbenbart er fortrængt som hofret, så kan man dog i bogen finde en om muligt endnu mere gusten beslægtet ret, som udelukkende har den kvalitet, at den er endnu billigere end spaghetti med ketchup, nemlig spaghetti med sukker. Den taler næppe til mange, men det kan kogebogen i sin helhed sagtens gøre. Også selv om man i øvrigt er færdig med at studere.

Kollegiekogebogen
Janne Toft Jensen og Jesper Maiboe
Gyldendal, 199 kroner

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

DOBBELT HÆDER TIL TANDFORSKER

Professor **Birte Melsen**, Afdeling for Ortodonti, modtog i sidste måned to hædersbevisninger. Ved Indiana Universitet i Indianapolis modtog hun som den første

ikke-amerikaner den mest velrenommerede hædersbevisning inden for biomekanik, "The Jarabak Scholarship". Dr. Jarabak regnes som biomekanikkens fader inden for ortodonti, og Afdeling for Ortodonti i Indiana modtog efter hans død en donation med det formål at ære forskere,

der har fremmet det biomekaniske aspekt af ortodontien.

Senere på måneden blev Birte Melsen også som den første ikke-amerikaner valgt til at holde "The Special Lecture" for The Edward H. Angle Society, der har afdelinger overalt i verden og i år har 100-års jubilæum. Foreningens formål er at fremme kvaliteten af den udøvende ortodonti. Med æren fulgte en skulptur, der af selskabet betegnes som "A majestueux symbol announcing to all that you are a leader of initiative and planning in a world of scientific challenges".

ÆRESPROFESSOR I KINA

Professor **Flemming Besenbacher** er udnævnt til æresprofessor ved universiteterne Henan University og Tianjin University i Kina, som hædrer den århusianske

nanoforsker for "enestående resultater og bidrag" inden for bl.a. overfladefysik og nanofysik.

Hæderen begrundes også med, at Flemming Besenbacher er en højt anerkendt og førende forsker, der har hentet adskillige internationale og nationale priser hjem. Kineserne hen-

viser desuden til Flemming Besenbachers indsats for at skabe iNANO-centret ved Aarhus Universitet, hvor forskningen og undervisningen i nanoteknologi og -videnskab er på højeste internationale niveau. Æresprofessoratet er samtidig en anerkendelse af Flemming Besenbachers indsats for et frugtbart samarbejde mellem Danmark og Kina.

HÆDER TIL FORSKNING I BØRNELITTERATUR

Professor emeritus **Torben Weinreich**, Danmarks Pædagogiske Universitetssskole, har modtaget den fornemste akademiske pris inden for forskningen i børnelitteratur – den såkaldte IRSCL Award 2007. Det er International Research Society for Children's Literature – den internationale forening for børnelitteraturforskning – der uddeler prisen, som Torben Weinreich får for bogen *Historien om børnelitteratur: Dansk børnelitteratur gennem 400 år*.

Bogen er et resultat af Torbens Weinreichs mangeårige forskning i og formidling af børnelitteratur, senest som professor og leder af Center for Børnelitteratur 1998-2005, hvor han også var med til at opbygge en masteruddannelse i børnelitteratur. I begrundelsen for prisen fremhæver juryen Weinreichs afgørende betydning for børnelitteraturforskning både i en dansk og international kontekst.

EVENTMAGEREN

Studenterrådets nye formand, den 25-årige **Mikkel Krogsholm**, har allerede sat kursen for, hvordan han vil præge studentermiljøet i sin tid som formand. Mikkel Krogsholm er en eventmager og var primus motor for de to store fester i Universitetsparken, Fusionsfesten i foråret 2007 og Danmarks Største Fredagsbar ved universitetets årsfest i september. Og der vil komme flere fester af den kaliber, siger Mikkel Krogsholm i et interview til *Delfinen*, hvor han løfter sløret for, at han vil forbedre studiemiljøet netop ved hjælp af sociale arrangementer på tværs af universitetets hovedområder.

– Vi er den eneste forening på universitetet, der samler alle de studerende. Derfor skal vi selvfølgelig også lave nogle aktiviteter, der ikke kun er for de hardcore studenterpolitiske aktive, siger Mikkel Krogsholm.

Han understreger, at de politiske aktiviteter vil blive vægtet lige så højt som hidtil, selv om

Søren Kjeldgaard/AU-foto

der sættes flere kræfter ind på at skabe sociale arrangementer. Mikkel Krogsholm læser statskundskab, og koordinationsarbejdet med de

store fester har ikke sinket ham i studierne. Det forventer han heller ikke, at posten som formand for Studenterrådet kommer til.

NY PROFESSOR EFTERLIGNER NATUREN

Ph.d. **Kurt Gothelf** er udnævnt til professor med særlige opgaver i organisk nanokemi ved Kemisk Institut, Aarhus Universitet. Den 39-årige professor har siden marts i år stået i spidsen for Centre for DNA Nanotechnology, som blev etableret med en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond på 41 mio. kr. for 5 år. Centeret er både tværfagligt og internationalt.

Kurt Gothelf har en baggrund inden for organisk syntese og katalyse, men har i de seneste år studeret, hvordan man kan bruge dna til at samle molekyler og andre byggesten på nanoskala. Ideen er at programmere materialerne til at organisere sig selv, på samme måde som det sker i naturen. Ud over fundamentale studier i disse mekanismer forsker Kurt Gothelf i udvikling af nye dna-baserede sensorer og dna-baseret medicin. Forskningen har gennem en årrække fået støtte fra Danmarks Grundforskningsfond, Forskningsrådet for Teknik og Produktion, Carlsbergfondet, Lundbeckfonden og Aarhus Universitets Forskningsfond.

Kurt Gothelf erhvervede en ph.d.-grad ved Aarhus Universitet i 1995 og var i 1998-1999 postdoc ved Duke University i USA, inden han i 2001 blev ansat på Kemisk Institut.

Han har publiceret 60 artikler i internationalt anerkendte, videnskabelige tidsskrifter og har udtaget to patenter. Som en anerkendelse for sit arbejde modtog han i 1997 Danmarks Naturvidenskabelige Akademis ph.d.-pris og i 2004 Torkil Holms Fonds Forskerpris.

NY PROFESSOR I ØKONOMI

Tom Engsted er udnævnt til professor ved Institut for Økonomi, hvor han er tilknyttet grundforskningscentret CREATES.

Tom Engsted vendte den 1. september tilbage til det institut, hvor han blev cand.oceon. i 1989. Indtil da var han ansat ved Handelshøjskolen, hvor han erhvervede ph.d.-graden i 1993 og siden især har forsket i tidsrækkeøkonometri, empirisk finansiering og empirisk makroøkonometri. Økonometri er den gren af den økonomiske videnskab, der med matematiske og statistiske metoder søger at udforske de funktionelle relationer mellem økonomiske fænomener.

Et eksempel på Tom Engsteds forskning er udsvingene på aktiemarkedet og de faktorer, som kan forklare udsvingene. Han forsker blandt andet i, om den såkaldte risikoaversion kan forklare de årlige udsving på aktiemarkedet, og om folks risikoaversion er konstant over tid eller varierer:

– Hvis folk føler sig velhavende, bliver de mindre risikoaverse, det vil sige mere villige til at påtage sig en risiko ved investeringer. Når risikoaversionen falder, kræver man en mindre præmie for at investere i risikable aktiver og accepterer, at det forventede afkast bliver mindre – og det kan være en af forklaringerne på, at kurserne svinger, forklarer den 45-årige professor, der har publiceret i flere internationale tidsskrifter og i 2001-2003 var institutleder på Erhvervsøkonomisk Institut.

CREATES er etableret med 37 millioner kroner i støtte fra Danmarks Grundforskningsfond og samler nogle af verdens førende forskere i tidsserie- og finansiel økonometri under samme tag. Centret er Danmarks eneste grundforskningscenter inden for det samfundsvidenskabelige område.

VIL STOPPE PROTEINERS FORVANDLINGSEVNE

Proteinforskeren **Daniel Otzen** er udnævnt til professor i molekylær nanobiofysik ved Aarhus Universitets iNANO-center.

Ved det interdisciplinære Nanoscience-center skal han fortsætte sin forskning i proteiners forvandlingsevne for at udvikle en kur mod bl.a. Parkinsons sygdom.

Daniel Otzens særlige forskningsområde ligger inden for proteinfibrillering og membranproteiners foldning. Proteiner besidder en til tider uønsket omstillingssevne, som gør, at proteinet forlader sin forprogrammerede struktur og klumper sig sammen med ligesindede proteiner. En del af Daniel Otzens arbejde består i at udvikle metoder til at modvirke denne proces, der kan resultere i sygdomme som Alzheimers og Parkinson.

Daniel Otzen kommer fra en stilling ved Aalborg Universitet, hvor han har været ansat siden 2000 efter bl.a. at have arbejdet på Cambridge University, Novo Nordisk og Lunds Universitet. Siden 2002 har han stået i spidsen for Forskerskolen i Bioteknologi ved Aalborg Universitet.

Den nye professor erhvervede i 1995 ph.d.-graden ved Aarhus Universitet, hvor han i dag har flere samarbejdspartnere – bl.a. professor Poul Henning Jensen fra Institut for Medicinsk Biokemi og professor Jan Johannes Enghild fra Molekylærbiologisk Institut inden for innovationskonsortiet CureND, som han er leder af. Daniel Otzen deltager også i grundforskningscentret inSPIN og BioNET. Han er desuden adjungeret professor ved Det Farmaceutiske Fakultet på Københavns Universitet.

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i ulige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se de fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar

HUM

Fredag den 2. november 2007 kl. 13.00 (præcis)
forsvarer professor, dr.scient. **Helge Kragh** sin doktor-
afhandling "Entropy, Cosmos & Creation". Forsvaret
finder sted i Auditorium 1 (lokale 012), bygning 1441,
Teologi, Ndr. Ringgade.

STILLINGER

FAGLIGE VEJLEDERE

International faglig vejleder

Under Det juridiske Studienævn vil der være en
stilling som international faglig vejleder ledig til
besættelse pr. 1. november 2007 eller snarest
derefter. Stillingen kan søges af jurastuderende.
Ansøgningsfrist den 22. oktober 2007 kl. 12.00.
Se det fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

ANDRE INSTITUTIONER

Den Kgl. Danske Ambassade i Berlin

Den Kgl. Danske Ambassade i Berlin søger pr.
1. februar 2008 en praktikant til et 6-måneders
praktikophold. Du vil skiftevis arbejde i fødevare-
og arbejdsmarkedssektionen (50/50).

Praktikopholdet er ulønnet, dog ydes et husleje-
tilskud. Ansøgningsfrist: 24. oktober 2007. Se det
fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

ESA En del stillinger er opslået ledige ved
den europæiske rumfartsorganisation.
Se www.esa.int/hr/index.htm

Danida Internationale stillinger. Se
www.um.dk/da/menu/Udviklingspolitik

PH.D.-GRADEN

Forsvar

HUM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i Middel-
alder- og Renæssancearkæologi forsvarer cand.mag.
Thomas Bertelsen sin afhandling "Danmarks senmid-
delalderlige kirketårne. Studier i dansk bygningskul-
tur 1400-1550. Arkitektur, regionalitet, datering, be-
tydning og internationale relationer". Forsvaret finder
sted mandag den 8. oktober 2007 kl. 13.00 i fore-
dragssalen på Moesgård.

SAM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i jura
holdes følgende offentlige forsvar:

Advokat, cand.jur. **Carsten Munk-Hansen** den 12.
oktober 2007 kl. 13.00 med titlen "Udviklingslinjer i
domstolenes holdning til ansvarsreguleringer set i
forhold til den almindelige samfundsudvikling samt
til retsudviklingen på internationalt niveau". Forsvaret
finder sted i Auditorium 101, bygning 1333.

Cand.jur. **Lasse Lund Madsen** den 26. oktober 2007
kl. 13.00 med titlen "Strafbar medvirken i erhvervs-
forhold, navnlig med henblik på mindre virksom-
heder". Forsvaret finder sted i Auditorium 455,
bygning 1342, Universitetsparken.

Tildelinger

SUN

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske
Råd har tildelt ph.d.-graden i medicin til følgende:

Cand.scient. **Henriette Nørmølle Buttenschøn** for
afhandlingen "Glutamate decarboxylase 1 as a
susceptibility gene for autism, bipolar affective
disorder and schizophrenia".

Cand.scient.san. **Inger Buur Mechlenburg** for afhand-
lingen "Evaluation of bernese periacetabular osteo-
tomy; prospective studies examining projected load-
bearing area, bone density, cartilage thickness and
migration".

Cand.med. **Anders Husted Madsen** for afhandlingen
"Sentinel node biopsy and breast cancer – aspects
of introducing the method in Denmark".

Cand.scient.san. **Camilla Skovhus Kronborg** for
afhandlingen "Pathogenesis and prediction of
preeclampsia".

Cand.med. **Jacob Tauris** for afhandlingen "Multifunc-
tional endocytic receptors of the inner ear".

TEO

Det Teologiske Fakultets Akademiske Råd har den
19. september 2007 tildelt cand.theol. **Anders Holm**
ph.d.-graden i teologi for afhandlingen "To samtidige.
En historisk-systematisk undersøgelse af Kierke-
gaards og Grundtvigs kritik af hinanden".

LEGATER & STIPENDIER

Læge Dorff Kjeldsen og Hustrus Fond

indkalder ansøgere til legatstøtte. Fonden kan søges
af dimitterede fra Aalborg Katedralskole, som har be-
stået eksaminer svarende til 1. del af medicinstudiet
(3 årsværk/6 semestre) på et af landets universiteter.
Ansøgningsfrist mandag den 12. november.

Lektor A P Rossens Mindefond

kan i efterårssemestret 2007 uddele en eller flere
portioner til tyskstudierende, der er danske statsbor-
gere og "har vist selvstændighed og vurderingsevne
på et godt fagligt grundlag" Midlerne kan anvendes

til tyskstudierendes ophold ved et tysksproget uni-
versitet. Ansøgningsfristen er den 15. november
2007.

CIRIUS

Tilbyder nu danske studerende og forskere kulturaf-
talestipendier til længerevarende ophold i Schweiz
og Tyskland for det akademiske år 2008-2009.
Oplysninger om de enkelte lande og betingelser fin-
des på CIRIUS' hjemmeside www.ciriusonline.dk
Ansøgningsfristen for studerende er onsdag den 23.
oktober kl. 12.00.

Novo Scholarship Programme in Biotechnology and Pharmaceutical Sciences

For the year 2008 Novo Nordisk and Novozymes
offer scholarships to support graduate training of
students in biotechnology and pharmaceutical
sciences, including bioinformatics, molecular biology,
microbiology, medicinal chemistry, biophysics,
pharmacology, pharmacy, drug delivery. Apply before
Thursday, November 1, 2007 at 12.00 hrs. Decisions
will be communicated by December 20, 2007.

See www.au.dk/meddelelser for more information.

Gratis oprettelse af kredit op til 25.000 kroner

Er du mellem 18 og 28 år, og vil du have mest muligt ud af dine penge?
Så bliv Basic-kunde i Amagerbanken - det giver dig en masse fordele.
Du kan f.eks. få tilknyttet en kassekredit på 25.000 kr.

Basic pakken giver dig alt du behøver*

- Billig kassekredit op til 25.000 kr. - oprettelsen er gratis
- Gratis Visa/Dankort
- Gratis MasterCard Classic
- Gratis netbank - med gebyrfri regningsbetaling, e-Boks m.m.
- Gratis valutaveksling
- Gratis betalingskonto til dine faste udgifter
- Billig boligfinansiering med mulighed for afdragsfrihed
- uanset om du bor i ejer- eller andelsbolig

* Oprettelse af kassekredit, boliglån, Visa/Dankort og MasterCard kræver normal kreditvurdering.

Mejlgade 3 · Tlf. 79 24 70 01
Bruun's Galleri · Tlf. 79 24 70 02

Amagerbanken
For dig der vil have en personlig bank

MUSEOLOGI	Mandag 8. KL. 11.15. SOCIAL INCLUSION IN UK MUSEUM Gæsteforelæsning ved Jocelyn Dodd, Director of the Research Centre for Museum and Galleries, hvor hun forsker i museernes sociale rolle og museet som læringsrum. Antikmuseet, Victor Albecks Vej, bygn. 1414. Arr.: Center for Museologi.	MEDIER	KL. 14.15. HVAD ER DER BLEVET AF DE GODE GAMLE TV-SPOT? Jacob Bagai, ejer af reklameskolen Adcademy, om at generere samtale og omtale gennem engagerende tv-spots. Det Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.	IC	Onsdag 24. KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB Guided tour of the Greenhouses, University of Aarhus, by the keeper, Associated Professor Anders Barfod. Meet at the Greenhouses, Møllevejen 10.
VIDEN-SKABS-HISTORIE	KL. 14.15. SCIENCE: METHODOLOGICAL VIRTUES, EPISTEMIC ACHIEVEMENT, PRACTICAL USE Martin Carrier, University of Bielefeldt, Germany. Matematisk Institut, Auditorium G 1. Arr.: Steno Instituttet.	KOSMETISK	KL. 19. PLASTIC FANTASTIC 	MEDIER	KL. 14.15. GLOBAL TV, FILM AND MUSIC: CONVERGENCES AND DIFFERENCES Professor of Communication Joseph Straubhaar, University of Texas, on national patterns in film, music and television production and the reasons why many nations are able to produce extensively in television and music but not film. Det Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.
RELIGION	KL. 15.15. ET NATURHISTORISK FORSVARLIGT GRUNDLAG FOR EN ERKENDELSESETIK I foredragsrækken <i>Religion under angreb</i> diskuterer geologen og palæontologen Jens Morten Hansen præmisserne for forståelsen af menneskets dispositioner for at tro, som han mener let kan lede i uføre og medføre visse erkendelsesteoretiske udfordringer. Der er behov for en både humanistisk og naturvidenskabeligt forsvarlig erkendelsesetik, mener han. Mere på www.teo.au.dk/teonat/ Studenternes Hus, mødelokale 2. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.			ARKÆOLOGI	KL. 14.15.-16. CREATING THE MODERN GLOBAL WORLD Onsdagsseminar med Visiting Professor Chris Gosden. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.
MEDIE-RELIGION	Tirsdag 9. KL. 16.15. RELIGION OG MASSEMEDIER Kan massemedierne i deres konstitution og form siges at rumme religiøse aspekter? Det spørgsmål tager adjunkt Inger Lundager Knudsen op ud fra bl.a. tysk og amerikansk interdisciplinær forskning i “medie-religion” – og diskuterer, hvilke implikationer massemediernes implicitte religiøse træk kan få for religionens egen kommunikation i dag. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.	PÅ SCENEN	KL. 19.30. POETRY SLAM 20/30 kr. pAKHUSET, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.	MODERNE TIDER	KL. 19. ENSOMHED – ET SAMFUNDSMÆSSIGT PROBLEM Ensomhed er et tabu, som de færreste kan eller tør sige noget om. Socialpsykologen Torben Bechman Jensen vil gerne afdramatisere fænomenet og gøre opmærksom på dets almene karakter affødt af vores livsførelse. Handelshøjskolen, Fuglesangs Allé 4. Arr.: Studentermenigheden.
MYSTIK	KL. 19. HVAD ER KABBALAH? Adjunkt Marianne Schleicher om reception og transformation af jødisk mystik i for- og nutid. Nærmere oplysninger på www.relvid.dk . Arr.: Religionsvidenskabelige Forening.	EMOTIONER	Torsdag 11. KL. 9-16. MUSIK, MEDIER OG EMOTIONER Seminar om den lydlige iscenesættelse i film og tv, om dulmende og stimulerende brug af musik og musik i forhold til lydbranding. Kasernes-scenen, Langelandsgade. Arr.: Forskningsnetværket “Emotion, viden og kultur”.	EKSPRES-EKSPERT	KL. 19-21. BLUFF-GUIDE OM MELLE-MØSTEN Peter Seeberg, centerleder på Center for Mellemøststudier på Syddansk Universitet og en af Danmarks førende mellemøsteksperter, sætter perspektiv på konflikterne i Mellemøsten og forklarer, hvorfor Mellemøsten er et kludetæppe af forskellige overbevisninger, religioner og politiske ideologier. vEJERBODEN, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.
GET-TOGETHER	KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Meet Danish and foreign students. pAKHUSET, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.	ÆSTETIK	KL. 14.15. PERFORMATIVITET OG FEEDBACK-SLØJFER Ph.d.-stipendiat Siemke Böhnisch diskuterer Fischer-Lichtes teser om feed-back-sløjfen med det sigte at videreudvikle systematiske teser som sådanne. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.	PÅ SCENEN	KL. 20. STAND-UP Open Mike Café. Kr 50/30. pAKHUSET, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.
SPIONER	KL. 19.30. PET OG DEN KOLDE KRIG Journalisten Hans Davidsen-Nielsen fortæller om Politiets Efterretningstjeneste under den kolde krig på baggrund af sin bog <i>En højere sags tjeneste</i> , der bl.a. er skrevet på grundlag af arkiverne hos PET. 25 kr. for ikke-medl. Richard Mortensen-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.	MIRAKLER	KL. 19.30. ER DER PLADS TIL MIRAKLER I NATURVIDENSKABEN? Nej, svarer professor Helge Kragh, Steno Instituttet. Men hvis et mirakel blot er et ekstremt usædvanligt fænomen, stiller sagen sig anderledes. Der er dog ingen grund til videnskabeligt at acceptere egentlige mirakler. Kr. 25. Richard Mortensen-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.	KUNST	Torsdag 25. KL. 12.-16.30. TOTALITÆR KUNST OG JØDESTEREOTYPIER Seminar med Mikkel Bolt Rasmussen om totalitær kunst og Sofie Lene Bak om jødestereotyper. Lok 620, bygning 1483. Arr.: Lis Norup, Nordisk Institut.
IC	Onsdag 10. KL. 10-12 INTERNATIONAL CLUB Associate Professor Bente Lomstein, Dept. of Biological Sciences, on climate change and the role of the ocean. Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.	KULTURNAT	Fredag 12. KL. 16-22. KULTURNAT PÅ UNIVERSITETET Debat, musik og udstillinger. Læs mere på næste side.	ÆSTETIK	Fredag 26. KL. 9-15. KUNST- OG KULTURFAGENES STATUS OG UDVIKLINGSPERSPEKTIVER Afdeling for Æstetik og Kultur afholder jubilæumsseminar i anledning af sit 25-års jubilæum med deltagelse af Mette Sandby (KU), Arnfinn Bø-Rygg (Universitetet i Oslo), Anne Scott Sørensen (SDU), Stefan Hermann (Arken), Carsten Thau (Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitekt-skole) og Morten Kyndrup (AU). KaserneScenen, Langelandsgade.
ISLAM	KL. 10-16. ISLAMFORSKNING Seminar med islamforskere. Oplæg om hverdagslivets islam i Centralasien, The Islamic Reformation, islamisme og krigen i Irak, radikalisering blandt unge muslimer i København samt terror og tekst-analyse. Ikke-medlemmer kr. 30. Hornung-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Forum for Islamforskning.	GET-TOGETHER	Tirsdag 16. KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Meet Danish and foreign students. pAKHUSET, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.	STJERNE-HIMLEN	KL. 20 OG 21.30. FULD MÅNEAFTEN Om ægyptiske himmelmyter med musik under Cheops stjernehim-mel. Kr. 60. Billetbestilling på 8942 3975. Steno Museet, Universitetsparken.
SPROG	KL. 12.15. EXCHANGE STUDENTS IN A LINGUA FRANCA ENGLISH BUBBLE Associate professor Tim Caudery on research on the language experiences of exchange students in Scandinavia. Building 1463, room 416. Host: Institute of Language, Literature and Culture.	MUSEOLOGI	Mandag 22. KL. 14.15-16. UDS STILLING TIL DEBAT Er det lykkedes at forene fagvidenskab, anvendt naturvidenskab og kulturvidenskab i udstillingen “Ægløsninger” på Steno Museet? Se artiklen “At få børn med teknologi” på næste side. Aud. G 1, bygning 1532. Arr.: Steno Instituttet.	BYEN & BJERGET	Mandag 29. KL. 14.15. AU’S STRATEGIER OG PLANER FOR VIDENSPREDNING Prorektor Mette Bock, Aarhus Universitet, redegør for sine tanker om og visioner for universitetets rolle i kommunikation af viden. Aud. G 1, bygning 1532. Arr.: Steno Instituttet.
LINGVISTIK	KL. 13.15.-14. ACCENTED SPEECH: IS IT HARD TO UNDERSTAND? Guest Lecture by Joan Sereno, Ph.D., Dept. of Linguistics, University of Kansas. Room 561, Building 1461. Host: English Department.	IDENTITET	KL. 19.30. DEN DYNAMISKE MIDDLELALDER Professor, dr.phil. Brian Patrick McGuire om dansk og europæisk identitet. Kr. 25 for ikke-medlemmer. Richard Mortensen-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.		
MIDDEL-ALDER	KL. 14.15.-16. THE BYZANTIAN FORTRESS IN CRIMEA Onsdagsseminar med Dr. Aleksandr Aibabin, Crimean Department of Institute of Oriental Studies of the Ukrainian Academy of Science. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.	MOLEKYLÆRT	Tirsdag 23. KL. 19-21. SYMMETRIER OG MØNSTRE I det første af fem foredrag i efterårets foredragsrække guider professor Karl Anker Jørgensen gennem molekylernes verden, molekylær gastronomi og livets kemi. Søauditorierne, Wilhelm Meyers Allé. Arr.: Det Naturvidenskabelige Fakultet.		
MEDICIN	KL. 15. TILTRÆDELSESFORELÆSNING Overlæge, dr.med. Hans Ibsen er tildelt titlen adjungeret professor i hypertensionsforskning ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og holder i den forbindelse forelæsningen “Renin-angiotensin systemets funktionelle betydning ved hypertension”. Aud. 2, Søauditoriet, bygning 1253.	GET-TOGETHER	KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Meet Danish and foreign students. pAKHUSET, Nordhavns-gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.		

Landsforeningen SIND, Århus Amtskreds

FRIVILLIG

ET ENSOMT MENNESKE HAR BRUG FOR DIG!

Kan du afse 1-2 timer om ugen eller hver 14. dag som besøgsven hos et menneske med en sindslidelse eller psykiske problemer? Så vil du komme til at opleve et berigende og udfordrende forhold.

Sindslidende er også spændende, hjertevarme, humoristiske, interesserede og vidende mennesker, men som kan have svært ved at holde personlig kontakt.

Du får supervision, undervisning, vejledning og interessante kurser og foredrag som frivillig i SIND-Nettet samt et spændende samvær med andre frivillige.

Lad os få en snak, hvis du er interesseret.

Kontakt: Lokalkoordinator for SIND-Nettet i Århus, Gitte Troelsen, tlf.: 21 73 04 73 eller mail: gitte.troelsen@gmail.com

SPROGBILLEDER

Den svenske lingvist Mikael Parkvall har kreeret en større samling såkaldte sprogbilleder, som man fra den 12. oktober kan se prøver på i Nobelbiblioteket (bygning 1461). Underholdende og ofte ironisk formidler Mikael Parkvall med sine lingvistiske samlerbilleder elementer fra sprogvidenskaben med afsæt i emner som forskellen på mænds og kvinders sprog, skabelserebetningen, ordopbygningen på grønlandsk og grammatik for trafiksignaler. Udstillingen fortsætter frem til julen.

KULTURNAT PÅ UNIVERSITETET 12. OKTOBER

PARKENS PERLE

Nok en fredagsbar følger sig til de i forvejen utallige på universitetet, når årets kulturnat endnu en gang byder byens folk på nye og anderledes oplevelser. Antikmuseet har i år valgt at divertere gæsterne med vin efter gammel romersk opskrift i caféen Parkens Perle, som museet indretter i foyeren, hvor der er adgang fra kl. 17. Senere er der både omvisning og kultmusik i de antikke rammer. Her kan man kl. 19 blive guidet ind i det univers, som den italienske arkitekt Luigi Filetici åbenbarer med sine fotografier fra Trajans marked i hjertet af Rom. Det er et arkitektonisk enestående storcenter fra oldtiden og et af de bedst bevarede monumenter fra den tid. Duoen Jab Mica og El kan man opleve i en 40-minutters koncert og poetry performance, der begynder kl. 20.30. Folktronica kalder duoen sin blanding af akustisk og digital musik, der bl.a. henter inspiration fra 1970'ernes børnejazz og computerspil fra genrens barndom i 80'erne.

ANTIKMUSEET, VIKTOR ALBECKS VEJ, BYGN. 1414, KL. 17-23

CAFÉ MED MØRKLAGT DEBAT

Steno Museet mørklægger debatten om kunstig befrugtning, når det sammen med Videnskabscaféen inviterer ind i museets planetarium. Her vil kun stjernerne oplyse planetariets kuppel, når filosofen Louis Klostergaard, fertilitetslægen Svend Maigaard og infertilitetsforskeren Gunna Christiansen diskuterer kunstig befrugtning og medfølgende nye muligheder og personlige relationer som rugemødre, solo-mums og homo-forældre. Der er afsat 45 minutter til debatten, som moderatoren, museumsinspektør Mette Kia Krabbe Meyer, sætter i gang kl. 21 og igen kl. 22. Før og efter debatten er der adgang til museets særudstilling “Ægløsninger – at få børn med teknologi”, som omtales nedenfor.

STENO MUSEET, C.F. MØLLERS ALLÉ, KL. 19-23

JUNGLEEVENTYR OG MUSEJAGT

Væksthuset i Botanisk Have inviterer på jungleeventyr i mangfoldigheden af planter fra Middelhavsklima til tropisk regnskov, hvor børn og barnlige sjæle finder vej udstyret med lommelygter. Undervejs er der indiske Bollywood-plakater og plakater med junglens dyr. Også Tarzan dukker op på den usædvanlige udstilling, som Peder Stougård fra Dansk Plakatmuseum åbner kl. 18.30. Drama i naturen finder man også på Naturhistorisk Museum, der denne kulturnat sætter spot på ugler, deres jagt efter mus, og hvordan musene søger at undgå fjendens skarpe kløer. Uglekald og forskellige uglers levevis er også på programmet.

VÆKSTHUSENE, BOTANISK HAVE, MØLLEVEJEN, KL. 18.30-22

NATURHISTORISK MUSEUM, WILHELM MEYERS ALLÉ, KL. 16-20

Et badge giver adgang til alle arrangementer i Århus. Det koster 60 kr. Se salgssteder og hele programmet for kulturnatten på www.kulturnataarhus.dk

FEM FORSKERE OM NATURENS SYMMETRI

For at forstå naturen og fysiske fænomener er det vigtigt at kunne forstå symmetrier og mønstre. Alt stof er bygget op af partikler, som har symmetriske søskende. Sunde og velsmagende molekyler kan være dræbende, når de spejlvendes. Symmetri kan afsløre, hvor stresset miljøet har været. Den komplekse natur er bygget op af fænomener, som gentages i uendelighed. Og brud på symmetrier har ofte ført til en dybere forståelse af naturen.

Det er således et af naturvidenskabens centrale omdrejningspunkter, fem forskere tager op fra forskellige vinkler i den femte omgang af Det Naturvidenskabelige Fakultets offentlige foredrag. De har siden starten i 2005 udviklet sig til en gedigen formidlingssucces, hvor de enkelte foredrag trækker flere hundrede tilhørere til Søauditorierne. Professor Karl Anker Jørgensen fra Kemisk Institut lægger ud med en tur gennem smagens og duftens

verden (se kalenderen). Følgende foredrag handler om symmetri og netværk i biologiens verden, symmetri, partikelfysik og kosmologi, krystalsymmetri, og der rundes af med symmetri og matematik i natur og forståelse. De enkelte foredrag bliver løbende præsenteret her på siden, men man kan allerede nu orientere sig på nettet. Her kan man også reservere billetter til de gratis foredrag. Skulle det store auditorium blive

fyldt, kan man via tv følge foredragene fra de øvrige auditorier.

SYMMETRIER OG MØNSTRE
23. OKTOBER OG FIRE FØLGENDE
TIRSDAGE KL. 19-21
SØAUDITORIERNE, WILHELM MEYERS ALLÉ
WWW.NAT.AU.DK/ARRANGEMENTER

AT FÅ BØRN MED TEKNOLOGI

Med installationer, billeder og lyde appellerer Steno Museet til flere af publikums sanser i sin nye særudstilling om at få børn med teknologiens hjælp. Videnskabens landvindinger og deres påvirkning er temaet for udstillingen “Ægløsninger”, der både formidler fakta og fortæller om følelser. – Teknologien giver muligheder, men kan også have ulemper, og den skaber i mange tilfælde usikkerhed over for, hvordan vi vil anvende teknologien, siger udstillingens tilrettelæggere, Mette Kia Krabbe Meyer og Morten Arnika Skydsgaard fra Steno Museet. Nogle af de spørgsmål, udstillingen rejser, er, hvordan prævention, fertilitetsbehandlinger, fosterdiagnostik og andre teknologier påvirker vores forhold til seksualitet, familie, arv, normalt og unormalt, og hvordan vi følelsesmæssigt, socialt og juridisk forholder os til de nye muligheder og begrænsninger, som ny viden og teknologi giver. – Vi vil gerne fortælle om følelser – pinligheden ved at bruge kondom, angsten for den uventede graviditet eller forventningerne til reagensglasbefrugtningen, siger arrangørerne, der har stræbt efter at kombinere læring med oplevelser. Man kan kravle ind i en dejlig blød livmoder, en kondomautomat fortæller historier, og en digital simulation af en mikroinsemination giver fornemmelsen af at kunne skabe liv. I et “moderskab” kan både mænd, kvinder og børn blive gravide, man kan se tegnefilm om kloning og studere en vaskeægte, udstoppet klonet

gris. For Mette Kia Krabbe Meyer er der ikke noget skisma mellem at arrangere en udstilling, der er både spændende og forsvarlig. Om det så er lykkedes for de to arrangører, bliver debatteret på et kollokvium på Steno Institut, hvor de fortæller om hovedtankerne bag udstillingen. Postdoc Sniff Andersen Nexø fra Medicinsk Museion og ph.d.-stipendiat Signe Nipper Nielsen fra Department of History and Philosophy of Science ved University of Cambridge giver deres bud på, om det er lykkedes at integrere personlige historier og etiske spørgsmål med naturvidenskabs- og teknikhistorie, og hvad man tager med sig fra udstillingen. **ÆGLØSNINGER – AT FÅ BØRN MED TEKNOLOGIEN**
STENO MUSEET, C.F. MØLLERS ALLÉ,
UNIVERSITETSPARKEN
TIRS-FRE KL. 9-16, LØR-SØN KL. 11-16
SÆRUDSTILLING TIL DEBAT
22. OKTOBER KL. 14.15-16
MATEMATISK INSTITUT
AUD. G 1, BYGNING 1532
WWW.SI.AU.DK/ARRANGEMENTER/

Mette Kia Krabbe Meyer og Morten Arnika Skydsgaard har tilrettelagt udstillingen på Steno Museet, hvor gæsterne bl.a. kan slappe af i en livmoder.

Steno Museet

Din mor studerer ikke her

– så måske burde du overveje at rydde op efter dig selv

Hvordan kan det være, at ellers meget veluddannede og intelligente unge mennesker overhovedet ikke kan finde ud af noget så simpelt som at sætte koppen og tallerkenen på plads, når de har spist i kantinen? *CAMPUS* undrer sig.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

ROD I KANTINEN

Denne artikel er skrevet "on location".

Klokken 15.08 en ganske almindelig onsdag eftermiddag midt i Samfundsfaglig Kantine.

På det nærmeste bord ligger brugte yoghurt-bægere, kasserede kaffekopper og en henstillet tallerken med ubestemmelige rester af en halvspist madret, der ser ud, som om den efterfølgende er blevet overhældt med kold kaffe.

Overalt i kantinen flyder fyldte bakker, tomme sodavandsflasker og sammenkrøllede aviser i en orden, som havde stedet dannet ramme om en ikke-forældreovervåget teenagefest, der var løbet løbsk. Det er tydeligt, at som dagen er skredet frem, og rodet er vokset, har de studerende ryddet små rene felter på bordene, så skraldet efterhånden har samlet sig i opstablede "affaldsøer", der truer med at vælte ud over bordkanten ved den mindste berøring.

Den Samfundsfaglige Kantine er, som så mange andre, en såkaldt "selvfrydnings-kantine", hvor studerende og ansatte selv skal tage deres brugte kopper og tallerkener med op til en vogn, men det holder slet ikke, siger Fjola Gudnadottir, der er kantinebestyrer.

– Vi burde slet ikke bruge kræfter på det, men vi sender folk rundt for at samle affald ind på bordene mindst tre gange dagligt, og vi tømmer tallerkenvogne hele tiden, så de studerende ikke kan bruge det som undskyldning, forklarer hun.

CAMPUS har været rundt på en række kantiner, flere har problemer, men Sam-

fundsfaglig er absolut en af dem, hvor de studerende er dårligst til at rydde op efter sig selv.

Fjola Gudnadottir siger, at kantinen har prøvet alt fra kampagner til appeller om mere moden opførsel, men lige lidt hjælper det.

– Vi er efterhånden ved at være derude, hvor vi bliver nødt til at sætte priserne på maden op, så vi kan ansætte flere folk til at tage svineriet. Hvis ikke de studerende kan lære det, så må de føle det på den hårde måde, siger hun.

Mellem de mange madrester sidder Katja, Helle og Søren. De er ved at vide-reuddanne sig på DPU i Århus og bruger Samfundsfaglig Kantine til blandt andet gruppearbejde. De tre vil meget gerne udtale sig om de studerendes elendige evne til at rydde op efter sig selv.

– Det er jo, som var det et universitet for små børn uden opdragelse, siger Katja med et glimt i øjet.

Hun forstår ikke, hvorfor det kan være så svært at tage tallerkenen med hen i stativet.

– Det er så flot en kantine, og så er det bare så synd, at den skal svines sådan til. Hvis ikke der var så langt hen til de andre kantiner, ville vi klart finde et andet sted at sidde, siger hun.

De tre kaster sig hurtigt ud i en ophedet diskussion af, om rodet skyldes en særlig DJØF-arrogance, manglende røvfulde i barndomsårene eller bare ganske almindelig slendrian.

Imens går kantineholdet i gang med dagens sidste oprydning på de svinede borde.

Kantinebestyrer Fjola Gudnadottir slår fast, at det nogle gange føles mere end håbløst.

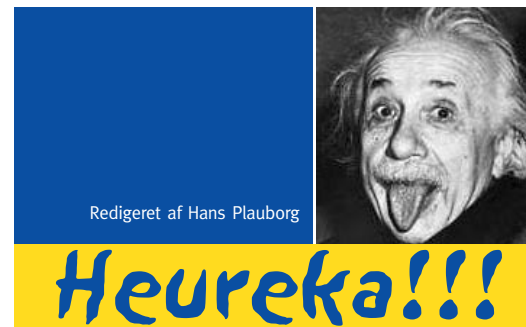
– I dag har vi indkaldt en ekstra opvasker bare for at tage sig af kantinerodet, og alligevel ser det sådan her ud. Det er, som om det kun bliver værre, jo mere vi rydder af. Det eneste positive er, at jeg har hørt rigtig mange studerende og undervisere tale om, at rodet efterhånden bare ikke er til at holde ud, så det kan være, at folk efterhånden har fået nok. Det må vi håbe, sukker hun.

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

Tre gode råd til at undgå kantinesvineri

1. Tag dit brugte service med op til afrydningsvognen
2. Nu du er i gang, så tag også din nabos med
3. Lad være med at stjæle kopper, tallerkener og bestik med rundt i klasselokaler og gange. Det kommer næsten aldrig tilbage, og det koster kantinen dyrt.

Synes du, din kantine ligner skidt, eller har I fundet en god løsning på kantinerodet hos jer, så send en mail til campus@au.dk

Redigeret af Hans Plauborg

Kandidatgrad i magi

Et indisk universitet har ladet sig inspirere af Harry Potter og har nu oprettet et kandidats Studium i magi.

Det er Visva-Bharati-universitetet i det østlige Indien, der vil brande sig på at være den virkelige verdens pendant til Hogwartskolen i Harry Potter-bøgerne. Til formålet har universitetet hyret den indiske tryllekunstner P.C. Sorcar Jr., som bl.a. er berømt for sine evner til at få selveste Taj Mahal til at forsvinde i den blå luft. Og der bliver ikke tale om elfenbensforskning og verdensfjern undervisning, lover Sorcar Jr., idet man allerede er gået i gang med at hyre adskillige af gadens mange tryllekunstnere til at undervise i den nye uddannelse.

Denne mand, den indiske tryllekunstner P.C. Sorcar, er i gang med at opbygge et kandidats Studium i magi. Det vides endnu ikke, om der også er planer om et ph.d.-studium.

Derfor lyder en bøsse bøsset

Mange har en mening om det, men kun få har haft mod til at tage det op i velfriserede akademiske sammenhænge. Flere videnskabelige undersøgelser har imidlertid slået fast, at den er god nok: Homoseksuelle mænd taler faktisk med en anden stemmeføring end heteroseksuelle.

Pionerstudiet inden for området er Rudolf P. Gaudios artikel "Sounding Gay: Pitch Properties in the Speech of Gay and Straight Men" fra 1994.

Gaudio optog samtaler med bøsser og heteroseksuelle, hvorefter han afspillede stemmerne for en række forsøgspersoner for at se, om de kunne identificere bøsserne. Det kunne fire ud af fem uden problemer. Gaudio foretog også akustiske analyser af intonation og stemmeleje og konstaterede, at det var tale om et komplekst fonologisk fænomen, der blandt andet involverede udtalen af hvislende lyde og varigheden af vokaludtalen.

I 1996 kom Jack Averbs og Julie Liss' omfattede studie ved navn "Acoustic Correlates of Less-Masculine Sounding Speech". Også her fandt man signifikante akustiske forskelle mellem homo- og heteroseksuelle mænds udtale. "Der er signifikante forskelle i målingerne af frekvenskonturerne, vokalover-tone-værdierne og i det første, tredje og fjerde spektrale moment af to frikativer," lyder forklaringen, som desværre kræver en længerevarende uddannelse i akustik eller lingvistik for at give mening.

I 2004 udkom så endnu et studie, der bekræftede de to 90'er-undersøgelser. "The Influence of Sexual Orientation on Vowel Production" af Janet Pierrehumbert er dog desværre også så urimelig teknisk, at det ikke giver mening at citere fra den. Forskningen inden for homoseksuelle mænds stemmeføring har i det hele taget ikke været begunstiget af lettilgængelig formidling – endnu.